

9^η Διεθνής Συνάντηση Αρχαιολογικής Ταινίας

Ταινιοθήκη της Ελλάδος, 7-13 ΜΑΪΟΥ 2012

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ

Δευτέρα 7 Μαΐου

16:45 Έναρξη

* ειδική προβολή

17:00 * Όρσον Ουέλς: Τέσσερις άντρες στη σχεδία

ΗΠΑ, 1942/1993, 58'

Τον Δεκέμβριο του 1941, δύο εβδομάδες μετά το Περλ Χάρμπορ, ο Nelson Rockefeller συντονιστής του Γραφείου Εσωτερικών Υποθέσεων της Αμερικής προτείνει στον Welles να κάνει μια ταινία για τη Λατινική Αμερική στο πλαίσιο της Πολιτικής Καλής Γειτνίασης της αμερικανικής κυβέρνησης. Τη χρηματοδότηση θα αναλάμβανε η εταιρεία παραγωγής RKO, της οποίας ο Ροκφέλερ ήταν κύριος μέτοχος και μέλος του διοικητικού της συμβουλίου, με συμπαραγωγό το Γραφείο Εσωτερικών Υποθέσεων της Αμερικής, συντονιστής του οποίου ήταν και πάλι ο Ροκφέλερ.

Ο διάσημος 27χρονος σκηνοθέτης, μετά την επιτυχία του "Πολίτη Κέιν", δέχεται την πρόταση και ξεκινάει τα γυρίσματα της ταινίας Είναι όλα αλήθεια, μιας σπονδυλωτής ταινίας αποτελούμενης από τρεις ιστορίες για τη Λατινική Αμερική.

Το πρώτο μέρος της ταινίας, με τίτλο « Ο φίλος μου Bonito» είχε γυριστεί τον Σεπτέμβριο του 1941 στο Μεξικό υπό την σκηνοθετική επίβλεψη του Ουέλς, με θέμα την φιλία ενός αγοριού με έναν ταύρο, και ενσωματώθηκε αργότερα στο «Είναι όλα αλήθεια». Τον Φεβρουάριο του 1942, ο Ουέλς πηγαίνει στη Βραζιλία όπου γυρίζει το δεύτερο μέρος της τριλογίας, με τίτλο «Η ιστορία της σάμπα».

Πίσω όμως από τα γυρίσματα του τρίτου μέρους με τίτλο «Τέσσερις άντρες στη σχεδία» κρύβεται ολόκληρο παρασκήνιο:

Στις 8 Δεκεμβρίου του 1941 ο Ουέλς διαβάζει στο περιοδικό TIME μια απίστευτη ιστορία που τον συγκλονίζει. Τέσσερις φτωχοί ψαράδες από τη Βραζιλία, ο Ζακαρέ (που σημαίνει αλιγάτορας) και αρχηγός του τολμήματος, ο Ζερόνυμο, ο Τατά κι ο Μανόελ, ξεκινάνε από την Φορταλέζα της Βραζιλίας και ρισκάροντας τη ζωή τους διασχίζουν 1.650 ναυτικά μίλια πάνω σε μια jaganda (τοπική σχεδία).

Σκοπός τους ήταν να φτάσουν στο Ρίο ντε Τζανέιρο και με την τόλμη τους να συγκινήσουν τον πρόεδρο Βάργκας, να κοινοποιήσουν την εκμετάλλευση που υφίστανται και να ζητήσουν να παραχωρηθούν σε όλους τους ψαράδες ίσα κοινωνικά δικαιώματα με τους άλλους εργάτες. Ας σημειωθεί ότι οι σχεδίες δεν ανήκαν στους jagadeiros και ότι υποχρεούνταν να δίνουν τα μισά από τα ψάρια τους στους ιδιοκτήτες.

Το περιοδικό TIME χαρακτηρίζει την απόπειρα των ψαράδων «νέα Οδύσσεια και πολιτικό θαύμα». Το ταξίδι τους κράτησε 61 μερόνυχτα στην ανοιχτή θάλασσα, χωρίς πυξίδα με την καθοδήγηση μόνο των αστεριών. Σύμφωνα με τα επίκαιρα της εποχής το τολμηρό εγχείρημα των 4 ψαράδων ενθουσίασε όλο το λαό της Βραζιλίας και η υποδοχή που επεφύλαξαν στους «ήρωες της θάλασσας» όταν έφτασαν στο Ρίο ήταν ενθουσιώδης.

Βρεγμένοι ακόμη πήγαν στο Προεδρικό Μέγαρο και συνάντησαν τον δικτάτορα Βάργκας ο οποίος υποσχέθηκε να ικανοποιήσει τα αιτήματά τους για κοινωνικές παροχές κυρίως ιατρική περίθαλψη και συνταξιοδότηση. Το αποτέλεσμα ήταν ένα νομοσχέδιο για το δικαίωμα των jagadeiros στις ίδιες παροχές που χορηγούνται σε όλους τους εργάτες- συνταξιοδοτικά ταμεία, συντάξεις για τις χήρες και τα παιδιά, στέγαση, εκπαίδευση και ιατρική περίθαλψη.

Όταν ο Ουέλς έφτασε στη Βραζιλία οι 4 ψαράδες ήταν μεν εθνικοί ήρωες όμως οι πολιτικές ενέργειες του Ζακαρέ ανησύχησαν την κυβέρνηση του Βάργκας που τον ανακήρυξε «persona non grata και επικίνδυνο κομμουνιστή» καθώς και όλους όσοι τον συναναστρέφονταν. Έτσι όταν ο Ουέλς άρχισε τα γυρίσματα της ταινίας που θα αναπαριστούσε αυτό το ταξίδι, χαρακτηρίστηκε από την κυβέρνηση επίσης ανεπιθύμητος και επικίνδυνος κομμουνιστής γιατί παρουσίαζε τα φτωχόσπιτα –τις φαβέλες του Ρίο ντε Τζανέιρο πράγμα που θα είχε αρνητικό αντίκτυπο για τον τουρισμό στη Βραζιλία. Η κυβέρνηση ήθελε να προβάλει μια ευχάριστη και όμορφη Βραζιλία κι έτσι άρχισαν τα προβλήματα για τον Ουέλς. Οι άνθρωποι της κυβέρνησης ξεκίνησαν διωγμό μπούκοτάροντας το γύρισμα και εξασπύοντας επιθέσεις με πέτρες ενώ ο Ουέλς συνέχιζε με πείσμα παρά τις αντιξοότητες.

Ενώ όμως βρισκόταν στον κόλπο Γκουαναμπάρα αναπαριστώντας την είσοδο των ψαράδων στο λιμάνι, ένα μεγάλο κύμα αναποδογύρισε τη σχεδία και ο Ζακαρέ παρασύρθηκε από το ρεύμα του ωκεανού. Το πτώμα του βρέθηκε μια εβδομάδα αργότερα. Είχε καταβροχθισθεί από καρχαρία.

Ο Ουέλς ήταν συντετριμμένος από την απώλεια, όταν το στούντιο παραγωγής έστειλε άνθρωπό του στη Βραζιλία για να σταματήσει τα γυρίσματα δίνοντάς του εντολή να επιστρέψει άμεσα στην Αμερική. Εκείνος όμως αποφασίζει να συνεχίσει και να ολοκληρώσει την ταινία για την οποία ο λαϊκός ήρωας Ζακαρέ είχε δώσει τη ζωή του.

Με 10.000 δολάρια, 15.000 μέτρα ασπρόμαυρου φιλμ, μια νοικιασμένη κάμερα, έναν οπερατέρ που ζούσε στο Ρίο και ήξερε τη γλώσσα και με τις στενές σχέσεις που έχει αναπτύξει με τις οικογένειες και τα παιδιά των ψαράδων, αγνοώντας τις άνωθεν εντολές συνεχίζει τα γυρίσματα και αποφασίζοντας μάλιστα να δραματοποιήσει την ταινία χρησιμοποιεί τους ντόπιους ως πρωταγωνιστές. Χωρίς ήχο, χωρίς εξελιγμένα μηχανήματα, χωρίς συνεργείο, αναγκάζεται να επινοήσει νέες μεθόδους γυρίσματος πετυχαίνοντας εξαιρετικές ερμηνείες από ανθρώπους που έβλεπαν κάμερα για πρώτη φορά στη ζωή τους. Ευτυχισμένος και ανεξάρτητος γυρίζει μια ταινία που αγαπούσε, για τους ανθρώπους που αγαπούσε και είχε συνδεθεί στενά μαζί τους παίρνοντας την απόφαση το «Τέσσερις άντρες στη σχεδία» να γίνει το επίκεντρό της.

Ανεπιθύμητος και στις δύο χώρες –στη δική του και στη Βραζιλία– γυρίζει στην Αμερική όπου αντιμετωπίζει άλλα προβλήματα: τη θέση του Ροκφέλερ, του βασικού υποστηρικτή του, την έχει αναλάβει άλλος.

Του απαγορεύουν να ολοκληρώσει την ταινία, η σχέση του με την RKO γίνεται προβληματική και δεν αργούν να τον απολύσουν με τον ισχυρισμό ότι κατασπατάλησε στη Βραζιλία τα χρήματά της εταιρείας. Με τη λήξη της σύμβασης η ταινία εγκαταλείπεται.

«Δεν συνήλθα ποτέ από αυτή την επίθεση» δηλώνει ο Ουέλς. «Από τότε με κυνηγά η δυσκολία να ολοκληρώσω ένα φιλμ».

Θέλοντας να εξαγοράσει τα δικαιώματα από την RKO, δέχεται να παίξει στην ταινία «Τζέιν Έιρ», το 1944. Αγοράζει κάποια πλάνα, προσπαθεί να πείσει άλλα στούντιο να αναλάβουν την επεξεργασία της ταινίας και τελικά χάνει την κυριότητά της. Το υλικό του Ουέλς μπαίνει στα αζήτητα της εταιρείας και χάνεται, τα φιλόδοξα σχέδια ματαιώνονται όμως το θαύμα συντελείται!

Το 1985 ανακαλύπτονται στις αποθήκες 300 κουτιά φιλμ, άλλα με την ένδειξη «Bonito» και άλλα με την ένδειξη «Βραζιλία». Το χαμένο υλικό έρχεται στην επιφάνεια. Κινητήρια δύναμη ο Richard Wilson, φίλος και συνεργάτης του Welles στο «Είναι όλα αλήθεια».

Το 1986, ένα χρόνο μετά το θάνατο του Ουέλς, ο Wilson, πραγματοποίησε στη Βραζιλία μια επιτόπια έρευνα και συνεντεύξεις με τους αρχικούς συμμετέχοντες της ταινίας αλλά μόνο μετά και το θάνατο του Ουίλσον, το 1991, αυτό το «καταραμένο» φιλμ που «ήταν γραφτό να μην τελειώσει ποτέ», πήρε τελικά χρηματοδότηση για να ολοκληρωθεί, από το Canal Plus. Μια αφοσιωμένη ομάδα σκηνοθετών ολοκληρώνει το ημιτελές έργο, μοντάρει όλο το υλικό και το προβάλλει...

18:10 Τόλμησε να ταξιδέψεις

GERMANIA, 2010, 52'

σκηνοθεσία: **Ross Shakin, Dominique Gorlitz**

παραγωγή: **Ralph Becher**

Αυτό το συναρπαστικό ντοκιμαντέρ εξερευνεί ένα από τα μεγαλύτερα, άλυτα μυστήρια της σύγχρονης αρχαιολογίας: οι αρχαίοι πολιτισμοί της Αμερικής είχαν επαφές με τον Παλιό Κόσμο πριν την άφιξη του Χριστόφορου Κολόμβου το 1492; Εάν αυτό είναι αλήθεια, τότε οι

ναυτικοί της Εποχής του Λίθου μπορούσαν να διασχίσουν τον Ατλαντικό και προς τις δύο κατευθύνσεις...

Με το ABORA III, το πιο φιλόδοξο από τα μέχρι σήμερα σχέδια του, ο γερμανός πειραματικός αρχαιολόγος Dominique Görlitz, επιχείρησε να διασχίσει το βόρειο Ατλαντικό με ένα προϊστορικό πλοίο. Η αποστολή αυτή ήταν μια από τις πιο συναρπαστικές και επικίνδυνες περιπέτειες από τότε που ο νορβηγός Θορ Χέιερνταλ διέσχισε το νότιο Ατλαντικό. Το ABORA III όχι μόνο κατάφερε να βγει αλώβητο από τις καταστροφικές και ισχυρές καταιγίδες, αλλά ακολούθησε το Ρεύμα του Κόλπου και απέφυγε τις επικίνδυνες δίνες πλέοντας προς την Ευρώπη.

Θα βρούμε ίχνη καπνού και κοκαΐνης σε αιγυπτιακές μούμιες, θα ανακαλύψουμε εκπληκτικές τεχνικές πλοήγησης και θα δούμε ένα μυστηριώδες εύρημα από τη λίμνη Τιπικάκα της Βολιβίας με παράξενα σύμβολα που παραπέμπουν σε σφηνοειδείς επιγραφές Σουμερίων και Βαβυλωνίων.

19:10 Όταν οι Γαλάτες έχαναν το κεφάλι

ΓΑΛΛΙΑ, 2011, 14'

σκηνοθεσία: **David Geoffroy**

παραγωγή: **Lattara, Musee Henri Prades, Montpellier Agglomeration – ANR – Court-Jus Production**

Η ταινία γυρίστηκε στο πλαίσιο έκθεσης του Μουσείου Henri Prades (Montpellier, Γαλλία) και μας παρουσιάζει ένα σχεδόν άγνωστο τελετουργικό των Γαλατών: τον αποκεφαλισμό των νικημένων αντιπάλων τους. Μέσα από αρχαία κείμενα, αρχαιολογικές και ανθρωπολογικές έρευνες, η ταινία προσπαθεί να ρίξει φως σε αυτές τις μυστηριώδεις πρακτικές...

19:25 Ερευνητικό πείραμα για την κόμμωση των Καρυάτιδων

ΗΠΑ, 2009, 18'

σκηνοθεσία: **Katherine A. Schwab**

παραγωγή: **Fairfield Unvestisty Media Centre**

Οι έξι Καρυάτιδες που βρίσκονται στη νότια πρόσταση του Ερεχθείου της Ακρόπολης έχουν μακριά μαλλιά με πλεξούδες σε περίτεχνα χτενίσματα. Πρόκειται για καλλιτεχνική έμπνευση ή για αναπαράσταση αληθινών χτενισμάτων; Το 2009 η δρ Kathrin Schwab του πανεπιστημίου του Fairfield στο Κονέκτικατ των ΗΠΑ, συνεργάστηκε με την επαγγελματία κομμώτρια Mixely Torres για να διαπιστώσει αν αυτά τα χτενίσματα μπορούσαν να αναπαραχθούν. Στο πείραμα συμμετείχαν έξι φοιτήτριες με πλούσια, μακριά μαλλιά, διαφορετικής υφής.

Όχι μόνο κατάφεραν να ξαναφτιάξουν με ακρίβεια την κόμμωση των διάσημων Καρυάτιδων, αλλά η όλη διαδικασία έγινε πηγή γνώσης για τις τεχνικές της κομμωτικής τόσο στην αρχαιότητα όσο και στις μέρες μας. Η κόμμωση των Καρυάτιδων άνοιξε ένα παράθυρο σε αρχαίους τόπους και χρόνους, όπου το χτένισμα των νεαρών γυναικών υποδήλωνε τη θέση τους στην κοινωνία.

Σήμερα, αυτά τα περίτεχνα χτενίσματα αποτελούν το συνδυαστικό κρίκο ανάμεσα στη σύγχρονη και την αρχαία κοινωνία αποδεικνύοντας πως οι πλεξούδες συνεχίζουν να συναρπάζουν και να εμπνέουν τις σύγχρονες τάσεις στη μόδα.

19:45 Η Νύφη του Καθρέφτη

ΕΛΛΑΔΑ, 2009, 27'41''

σκηνοθεσία: **Δέσποινα Πανταζή**

παραγωγή: **Εθνολογικό Μουσείο Ξάνθης - Αγγελική Γιαννακίδου**

Στον ορεινό όγκο της Ροδόπης, τόσο στην Ελλάδα όσο και στη Βουλγαρία κατοικούν οι Πομάκοι.

Έγιναν αντικείμενα βιαιάς διεκδίκησης μέσα στην Ιστορία, προκειμένου να αλλοιωθεί η ιδιαίτερη γλώσσα τους, η θρησκεία και η φυσιολογία τους. Το έθιμο του γάμου όμως, έτσι όπως τελείται σε ένα χωριό στη σημερινή Βουλγαρία, προς πείσμα των καιρών φαίνεται να επιβιώνει.

Ένα από τα πιο ενδιαφέροντα στοιχεία αυτού του ιδιότυπου γάμου είναι το πολύωρο μακιγιάζ της παρθένας νύφης, που μοιάζει με λευκή μάσκα κεντημένη με πουλίες, καθώς και ο καθρέφτης που κρατά στα χέρια της σ' όλη τη διάρκεια της τελετής. Η νύφη θα σταθεί δίπλα

στο γαμπρό έξω από το σπίτι της, έχοντας τα μάτια κλειστά και κρατώντας τον καθρέφτη. Σύσσωμο το χωριό παρακολουθεί.

20:15 Μια κυρία, πέτρες και άντρες

ΓΑΛΛΙΑ, 2011, 26'

σκηνοθεσία: **Paul Rambaud, Claude Delhay**

παραγωγή: **CNRS Images**

«Η Κυρία του Έλτσε», μια σπουδαία πέτρινη προτομή του 5ου ή 4ου αιώνα π.Χ., που εκτίθεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Μαδρίτης, είναι ένα αριστούργημα της Ιβηρικής τέχνης.

Ο αρχαιολόγος Pierre Rouillard, με μια ομάδα αποτελούμενη από αρχαιολόγους, έναν γεωλόγο κι έναν μηχανικό γεωπληροφορικής, αφηγείται την ιστορία της και προσπαθεί να ανακαλύψει την ταυτότητά της –θεά ή πριγκίπισσα;– ερευνώντας τον τόπο προέλευσής της, τα λατομεία της κοιλάδας El Ferriol κοντά στο Αλικάντε. Από εκεί προέρχεται ο μαλακός ασβεστόλιθος πάνω στον οποίο είναι λαξευμένη.

20:45 Από Λινάρι

ΕΛΛΑΔΑ, 2011, 45'

σκηνοθεσία: **Διονυσία Κοπανά | Dionysia Korana**

παραγωγή: **Διον. Κοπανά, Θεοδ. Παπαδάτου, Γ. Αγγελοπούλου**

Διονυσία Κοπανα, Τηοδορα Παπαδατοθ, Γεοργια Αγγελοποθλοθ

Μια γυναίκα ψάχνει για υφάντρες στα χωριά και βρίσκει λιναρόσπορο.

Ένα μικρό κορίτσι μετράει τα δόντια του μάγγανου.

Με όχημα ένα μυρμήγκι, ο σπόρος ταξιδεύει.

Το νήμα του κουβαριού ξετυλίγεται.

Μια αναζήτηση που οδηγεί στην ανακάλυψη μιας πρώτης εικόνας, στο άκουσμα ενός ήχου για πρώτη φορά, στην εμπειρία μιας άγνωστης πραγματικότητας.

Μια μικρή περιπέτεια στα ίχνη των σπόρων.

21:30 Η Λα Χόγια και οι Πολεμιστές της Ομίχλης

ΙΣΠΑΝΙΑ, 2010, 52'

σκηνοθεσία: **Jose Manuel Novoa**

παραγωγή: **Oscar Portillo, Explora Films**

Ένας λαός που έζησε στο χείλος της αβύσσου και έθαβε τους νεκρούς του σε απόκρημνες πλαγιές αφηλώντας κάθε λογική...

Ο πολιτισμός των Τσατσαπόγια ήκμασε μεταξύ του 800 και 1500 π.Χ. στο βόρειο Περού, σε υψόμετρο πάνω από 3.000 μέτρα. Κανείς δεν γνωρίζει με βεβαιότητα αν οι Τσατσαπόγια προήλθαν από τη ζούγκλα ή από το βουνό, εγκαταστάθηκαν όμως σε ένα μέρος όπου φαινομενικά μοιάζει αδύνατο να ζήσει κανείς: στις παρυφές των βουνών της περουβιανής ζούγκλας.

Μια ομάδα της Explora Films αποτελούμενη από ειδικούς επικίνδυνων λήψεων, σπηλαιολόγους, ειδικούς ορεινής διάσωσης και αρχαιολόγους, έφτασαν στα βάθη της περιοχής των Τσατσαπόγια για να μελετήσουν τα ήθη και τα έθιμά τους. Η ομάδα εξερεύνησε τα «τσούλπας», τους τάφους που βρίσκονται σε κάθετες πλαγιές των απότομων βράχων της περιοχής.

Οι αρχαιολόγοι της αποστολής μελέτησαν μοναδικές κατασκευές, αινιγματικές ζωγραφίες και βραχογραφίες, μούμιες που μοιάζουν να μεταδίδουν κωδικοποιημένα μηνύματα και παράξενες σαρκοφάγους που κρέμονται σε βραχώδεις προεξοχές.

Αναζητώντας απαντήσεις, η ταινία ρίχνει φως σε πολλά από τα αναπάντητα μυστήρια που κρύβουν τα βουνά και τα φαράγγια των Τσατσαπόγια.

Τρίτη 8 Μαΐου

17:00 * Polemonta

ΕΛΛΑΔΑ, 1975, 90'

σκηνοθεσία: **Δημήτρης Μαυρίκιος**
παραγωγή: **Δημήτρης Ποντίκας**

Οδοιπορικό στα ελληνόφωνα χωριά της Καλαβρίας, στην Κάτω Ιταλία, στα τοπία μιας ελληνικής γλώσσας που ακόμα αντιστέκεται. Οι ελάχιστοι σημερινοί επιζώντες της Απουλίας, θα πάρουν μαζί τους στη λήθη τη μητρική γλώσσα που επί χιλιετίες μιλιόταν στην Κάτω Ιταλία, την αλλοτινή Μεγάλη Ελλάδα.

Το 1975, ένα χρόνο μετά τη δικτατορία, ο Δημήτρης Μαυρίκιος, πολύ νέος τότε, ανακαλύπτει τον κόσμο μέσα από τον φακό και μας χαρίζει «πολεμόντα», μια ταινία σταθμό.

Η Ελένη Καραϊνδρου στο POLEMONTA γράφει για πρώτη φορά μουσική για τον κινηματογράφο και όλοι ακούμε για πρώτη φορά τη διάλεκτο και τα τραγούδια των λεγόμενων γκρεκάνων. Το μετέπειτα πασίγνωστο τραγούδι POLEMONTA («Άντρα μου πάει») καταγράφηκε κυριολεκτικά εν τη γενέσει του από τον Μαυρίκιο και στην έναρξη της ταινίας ακούμε το θαυμάσιο «Κλάμα του εμικράντου».

Ο νεαρός τότε σκηνοθέτης, άπατρις ευπατρίδης και διαρκής μέτοικος, κάνει το χρέος του απέναντι στη γλώσσα των αποίκων, τη γλώσσα που έμεινε εκεί «ακόμη κι όταν αποχώρησε το τελευταίο πλοίο της ιστορίας», δίνοντάς μας ένα συγκλονιστικό κινηματογραφικό ντοκουμέντο μεγάλου μήκους και μεγάλης πνοής, το POLEMONTA.

Η ταινία έχει τιμηθεί με το 1ο Βραβείο Κριτικών και το 1ο Βραβείο Κοινού στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Θεσσαλονίκης το 1975.

18:30 Ιοκάστη

ΗΠΑ, 2008, 53'

σκηνοθεσία: **Elisa Kermani**

παραγωγή: **MiShinnah Productions, Sirus Kermani**

Στην τραγωδία του Σοφοκλή «Οιδίππου Τύραννος», η Ιοκάστη κρεμιέται αμέσως μόλις ανακαλύπτει ότι ο Οιδίππος είναι ταυτόχρονα σύζυγος και γιος της. Στην τραγωδία του Ευριπίδη «Φοίνισσες», η Ιοκάστη παραμένει ζωντανή προσπαθώντας να συμφιλιώσει τους γιους της, στο τέλος όμως αυτοκτονεί όταν αυτοί αλληλοσκοτώνονται στη μάχη της Θήβας.

Εδώ όμως, η Ιοκάστη παραμένει ζωντανή μετά τον αλληλοσκοτωμό των γιων της και θυσιάζεται για να σώσει τη Θήβα και να κατευνάσει το παλιό μένος του Άρη απέναντι στον Κάδμο, επειδή ο τελευταίος είχε σφάξει το δράκο του. Η Ιοκάστη επιλέγει τη δημιουργική δράση από την αυτοκτονία.

Το τελετουργικό της μας θυμίζει ότι το Σώμα είναι Παρών (η Ουσία του Πλάτωνα και το Ereignis του Heidegger) και ότι το όνομά της σχετίζεται με την Ιώ, την Ιερή Αγελάδα της Αιγύπτου. Οι απαρχές της γραφής αποτελούν ιερή εκδήλωση της Ουσίας, του Είναι. Ανατρέπεται το ταμπού της αιμομιξίας και αποκαθιστά τη συμβολική εικόνα μητέρας και γιου.

Η θυσία της Ιοκάστης είναι εμπνευσμένη από μια αρχαία περσική ιεροτελεστία για τη θεραπεία της αρρώστιας μέσα από το Λόγο.

19:30 Στο βασίλειο της Μερόης

ΓΑΛΛΙΑ, 2010, 52'

σκηνοθεσία: **Stan Neumann, Catherine Adda**

παραγωγή: **Camera Lucida Productions, Sylvie Gautier**

Μια ομάδα αρχαιολόγων ανακαλύπτει μια αφρικανική αιγυπτιακή βασιλική πόλη θαμμένη στην άμμο, σ' έναν σημαντικό αρχαιολογικό χώρο στο Σουδάν, όπου η κινηματογράφηση συνήθως απαγορεύεται.

20:30 Λέρος... η Μάλτα του Αιγαίου

ΕΛΛΑΔΑ, 2008, 28'

σκηνοθεσία: **Βασίλης Μεντόγιαννης**

παραγωγή: **Επιμελητήριο Δωδεκανήσου ΔΕΤΑΠ |**

Με το πέρασμα του χρόνου...

Τα οχυρά έγιναν αξιοθέατα...

Τα ναυάγια έγιναν μνημεία...

Τα καταφύγια μουσειά...

Και ο πόνος του πολέμου ιστορία...

Στο λιμάνι της Λέρου, μια πινακίδα καλωσορίζει τους επισκέπτες σε τέσσερις γλώσσες. Στα ελληνικά, στα ιταλικά, στα αγγλικά και στα γερμανικά. Οι τέσσερις αυτές δυνάμεις πολέμησαν το 1943 σε έναν απίστευτης έντασης πόλεμο, που ελάχιστα είναι γνωστά γι' αυτόν. Από τότε έρχονται στο νησί χιλιάδες επισκέπτες από αυτούς που πολέμησαν ή τους συγγενείς τους, για να αποτίσουν φόρο τιμής στους πεσόντες.

Ένα μοναδικής ομορφιάς ακριτικό νησί, η Λέρος, έχει ακόμα φυλαγμένα στα σπλάχνα της ανεξίτηλα τα σημάδια του πολέμου. Πυροβολαρχίες διάσπαρτες περιμετρικά σε όλες τις περιοχές του νησιού καθώς και σε όλα τα υψώματα. Σκαμμένες μέσα στα βουνά, σαν μικρά αυτόνομα κράτη, με στρατώνες, αποθήκες, καταφύγια. Εξοπλισμένες με κανόνια που έμειναν γνωστά στην ιστορία ως τα κανόνια του Ναβαρόνε, πολυβόλα, αντιαεροπορική κάλυψη, αερόφωνα, γιγάντιους προβολείς και ανεξάρτητη μαχητική ικανότητα πολλών ημερών.

Αν μπορούμε έστω και για λίγο να φανταστούμε όλες τις παραπάνω εγκαταστάσεις, να νιώσουμε την ένταση, τότε η Λέρος, είναι η απόλυτη χρονομηχανή. Στοές και τούνελ, βαριές θωρακισμένες πόρτες, καταφύγια διάσπαρτα σε όλο το νησί, λειτουργούν σαν μια χρονοκάψουλα, που σε ελάχιστα μέρη μπορεί κανείς να συναντήσει...

21:00 Το Πάθος της Μνήμης: Ινδοκίνα

σκηνοθεσία: **Isabella Astengo**

παραγωγή: **Duna Film International, RAI Educational**

Η αρχαιολογική περιοχή του Wat Phou (Ναός του Βουνού) βρίσκεται στο Λάος, στην επαρχία Τσαμπασάκ. Η διευθύντρια των ανασκαφών, καθηγήτρια Patrizia Zolese, είναι μια χαρισματική γυναίκα με ισχυρή προσωπικότητα. Η έρευνά της έφερε στο φως ένα σημαντικό κτηριακό συγκρότημα που αποτελείται από ναούς, οικισμούς και παλάτια, και αποδεικνύει την ύπαρξη μιας πόλης των Χμερ, σύγχρονης της Αν...γκορ στην Καμπότζη. Σήμερα μια συνολική έκταση 400 τετραγωνικών χιλιομέτρων, έχει αναδειχθεί σε ένα από τα σημαντικότερα αρχαιολογικά πάρκα της νοτιο-ανατολικής Ασίας και έχει ανακηρυχθεί Τόπος Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO.

Τον Αύγουστο 1969, ένα βομβαρδιστικό της αμερικανικής αεροπορίας βομβάρδισε μια απομονωμένη πεδιάδα στην επαρχία Κουάνγκ Ναμ, στο Βιετνάμ. 1500 χρόνια νωρίτερα, οι Τσάμπας είχαν επιλέξει την ίδια περιοχή για να χτίσουν τους πιο σημαντικούς ιερούς ναούς τους. Τα κτίσματα αυτά αποδεικνύουν την ύπαρξη της αρχαιότερης εθνοτικής ομάδας του Βιετνάμ και αποτελούν το σημαντικότερο πνευματικό και θρησκευτικό κέντρο του βασιλείου των Τσάμπια, με την ονομασία «Ο Γιος μου».

Με τη στήριξη της Ιταλικής Αρχαιολογικής Αποστολής, η οποία με τα χρόνια έχει αναπτύξει στενές σχέσεις τόσο με τις τοπικές αρχές όσο και με τους κατοίκους, προωθείται η συνέχιση των ερευνών στην περιοχή.

22:00 Η Τροία των Καρπαθίων

ΠΟΛΩΝΙΑ, 2011, 43'

σκηνοθεσία: **Zdzislaw Cozac**

παραγωγή: **Media Promocja**

Η ταινία παρουσιάζει τη συναρπαστική ιστορία της πρόσφατης ανακάλυψης ενός οχυρού λόφου στη νότια Πολωνία. Οι ανασκαφές μαρτυρούν την ύπαρξη ενός οικισμού που συνεχώς άκμαζε και παρήκμαζε, όπως ακριβώς η ελληνική Τροία.

Η ιστορία του ξεκινά το 2100 π.Χ., όταν ο λαός των Πλέσζοβ του πολιτισμού των Μιερζανοβίτσε, έφτασε εδώ και έχτισε τον πρώτο οικισμό στις όχθες του ποταμού Ρόπα. Τετρακόσια χρόνια αργότερα, η περιοχή κατοικήθηκε από τους υπερ-Καρπάθιους Οθωμανούς-Φυζεσάμπονι. Η ανακάλυψη ότι αυτοί οι λαοί έφτασαν τόσο βόρεια προκάλεσε μεγάλη έκπληξη στους αρχαιολόγους.

Οι Οθωμανοί- Φυζεσάμπονι με τον αναπτυσσόμενο πολιτισμό τους από τη Μικρά Ασία και το Αιγαίο, κυριάρχησαν πάνω στους πληθυσμούς των Πλέσζοφ και μετέτρεψαν τον οικισμό σε φρούριο. Γύρω στα 1350 π.Χ. μια πυρκαγιά κατέστρεψε τα κτίσματα και τα τείχη. Η κορυφή του λόφου παρέμεινε ακατοίκητη για περίπου 2.000 χρόνια.

Τον 8ο αιώνα μ.Χ. ένας σλάβικος πληθυσμός έχτισε ένα μεγάλο οχυρό στο σημείο. Γύρω στα 1030 μ.Χ., το οχυρό καταστράφηκε ολοσχερώς και ο λόφος εγκαταλήφθηκε.

Η ταινία δείχνει πώς η επιστήμη της αρχαιολογίας αποκάλυψε τις επιρροές που άσκησαν οι πολιτισμοί της Μικράς Ασίας και του Αιγαίου σε περιοχές της σημερινής Πολωνίας.

Τετάρτη 9 Μαΐου

17:00 Θανάσιμη επιστήμη

ΓΕΡΜΑΝΙΑ, 2011, 50'

σκηνοθεσία: **Jens Monath**

παραγωγή: **ZDF Germany**

Η συλλογή οστών των ιθαγενών της Αφρικής και της Αυστραλίας είχε πάρει μεγάλες διαστάσεις τον 19ο και στις αρχές του 20ού αιώνα. Οι επιστήμονες στην Ευρώπη και τη Β. Αμερική πίστευαν πως οι σκελετοί αυτοί θα μπορούσαν να αποδείξουν τη Θεωρία της Εξέλιξης του Δαρβίνου. Για δεκαετίες, κυνηγοί σωμάτων διέσχιζαν τις αποικίες, αναζητούσαν ανθρώπινα λείψανα, αγόραζαν και άρπαζαν οστά. Όπως αποκαλύπτουν πρόσφατες έρευνες, ζωντανά «δείγματα» σκελετών δηλητηριάζονταν ή εκτελούνταν κατόπιν εντολής. Σήμερα, κρανία και ανθρώπινα μέλη βρίσκονται κλειδωμένα σε αποθήκες. «Ψυχές που δεν θα αναπαυθούν ποτέ», λένε οι απόγονοί τους.

Για πολλά χρόνια χάθηκαν οι δεσμοί με το παρελθόν, η πίεση όμως που ασκείται σε μουσεία και αρμόδιους συνεχώς αυξάνεται. Οι Αβορίγινες της Αυστραλίας καθώς και φυλές της Αφρικής, ανακοίνωσαν πως θα συνεχίσουν τον αγώνα τους προκειμένου να πάρουν πίσω τα λείψανα των προγόνων τους.

Σύμμαχοι στην προσπάθειά τους είναι επιστήμονες, ιστορικοί ακόμα και στελέχη μουσείων που αισθάνονται ότι 100-150 χρόνια μετά, έφτασε η ώρα ν' αποκαλυφθεί η αλήθεια για το πώς δημιουργήθηκαν αυτές οι συλλογές και να αποδειχθεί η εγκληματικά ανάρμοστη συμπεριφορά των Ευρωπαίων συλλεκτών στο όχι και τόσο μακρινό παρελθόν.

Μέχρι στιγμής λίγα ήταν γνωστά γι' αυτή την υπόθεση. Για πρώτη φορά θα βγουν όλα στο φως, για να επιστρέψει η ειρήνη στις ψυχές που οι πρόγονοί μας άρπαζαν πριν από πολλά χρόνια. Θα αποκαλύψουμε την ταυτότητα των λεγόμενων «δειγμάτων» σε μια προσπάθεια να τους δώσουμε πίσω την αξιοπρέπεια που τους αρμόζει.

18:00 Checkpoint

ΓΑΛΛΙΑ, 2010, 19'

σκηνοθεσία: **Ruben Amar**

παραγωγή: **Carlito**

Ένα αγόρι από την Παλαιστίνη, που κατοικεί στην λωρίδα της Γάζας, συνοδεύει κάθε μήνα τον πατέρα του στα συντρίμια ενός κατεστραμμένου χωριού.

Αν και δεν κατανοεί το νόημα της τελετουργίας του πατέρα του, αισθάνεται πως έχει υποχρέωση να τον βοηθήσει.

18:20 Ληλατώντας τους Αγίους Τόπους

ΙΟΡΔΑΝΙΑ, 2010, 45'

σκηνοθεσία: **Mariam Shahin, George Azar**

παραγωγή: **Mariam Shahin**

Πέρα από τις πολιτικές διαμάχες σε επίπεδο εδαφών και λαών, η πολιτιστική κληρονομιά και η χρήση της αρχαιολογίας είναι βασικό σημείο τριβής μεταξύ Αράβων και Ισραηλινών και συχνά χρησιμοποιήθηκε για να δικαιολογήσει πολιτικές αποφάσεις και σχέδια εποίκισμou.

Η ταινία αναζητά τα αμέτρητα ευρήματα που αφαιρέθηκαν από παλαιστινιακούς αρχαιολογικούς χώρους και προσπαθεί να απαντήσει στο ερώτημα σε ποιον ανήκει τελικά η πολιτιστική κληρονομιά, που αποτελεί φλέγον ζήτημα μεταξύ Αράβων και Ισραηλινών.

19:10 Τηλεομοιότυπο

ΚΥΠΡΟΣ/ΓΑΛΛΙΑ, 2011, 28'

σκηνοθεσία: **Philippe Denizet**

παραγωγή: **Atelier Audiovisuel de l'Ecole Centrale Paris -Όμιλος Τοπικής Ιστορίας "Κύπρος"**

Το «Τηλεομοίωτο» αφορά το ερευνητικό πρόγραμμα εικονικής και πραγματικής αντιγραφής της Πινακίδας του Ιδαλίου, που φυλάσσεται στο Μουσείο Νομισμάτων Μεταλλίων (Παρασήμων) και Αρχαιοτήτων της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Γαλλίας.

Αυτό το μπρούντζινο, φτωχό σε κασσίτερο, αντικείμενο των 2.234 γραμμαρίων είναι πολύ σημαντικό για την Κύπρο για ποικίλους λόγους: ιστορικούς, αρχαιολογικούς και πολιτικούς.

Στην αρχαιολογία δεν πραγματοποιούνται ποτέ αντιγραφές χρησιμοποιώντας το ίδιο υλικό με το πρωτότυπο. Αυτό θεωρείται παραχάραξη. Πρόκειται, λοιπόν για μια τέτοια διαδικασία «παραχάραξης» που υιοθετήθηκε ρητά και κατηγορηματικά. Υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Γαλλίας, του Τεχνολογικού Κέντρου της Μεταλλευτικής Βιομηχανίας, της Ecole Centrale Paris και του Ομίλου Τοπικής Ιστορίας «Κύπρος». Αυτή η συμφωνία δεν επέτρεπε παρά μια και μόνο προσπάθεια και ένα μόνο καλούπωμα μετάλλου.

19:45 Άργιλος, Νερό και Φωτιά. Μια σχέση αιώνων

σκηνοθεσία: **Φώτης Γαρυφαλάκης, Γιώργος Κούμouρος**

παραγωγή: **Εκπαιδευτική Τηλεόραση Ελλάδος, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου**

Η ιστορική εξέλιξη της κεραμικής στην Κρήτη και την Κύπρο από την προϊστορία έως σήμερα. Αναδεικνύεται η πορεία αυτής της τέχνης μέσα στο χρόνο, τα κοινά πολιτισμικά στοιχεία των δύο νησιών και συγκεκριμένα στοιχεία που σχετίζονται με την παραδοσιακή τέχνη δημιουργίας πιθαριών και άλλων κεραμικών προϊόντων

20:40 Οι ασυμβίβαστοι

ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ, 2009, 40'

σκηνοθεσία: **Jill Daniels**

παραγωγή: **Jill Daniels**

Πρόκειται για ένα ποιητικό ντοκιμαντέρ που ξυπνάει μνήμες.

Η Belchite, μια παλιά μεσαιωνική πόλη της Αραγονίας στη νότια Ισπανία, ήταν για τρεις εβδομάδες πεδίο σφοδρών συγκρούσεων μεταξύ των Δημοκρατικών και των Εθνικιστών στην πιο κρίσιμη στιγμή του ισπανικού εμφυλίου. Μετά το τέλος του πολέμου, ο Φράνκο μνημόνευσε την πόλη στον επινίκιο λόγο του και στη συνέχεια την εγκατέλειψε κατεστραμμένη.

Κανείς δεν ξέρει τι να κάνει με τα ερείπια, ιδιαίτερα οι κάτοικοι που ζουν στο χωριό μόλις μερικά μέτρα μακριά. Τα παιδιά πηγαίνουν για να παίξουν, οι άντρες για να εκπαιδεύσουν τα άλογά τους, οι νέοι για να ζήσουν ερωτικές περιπέτειες ενώ οι ηλικιωμένοι για να επισκεφθούν τα μέρη που κάποτε ήταν το σπίτι τους.

Οι περισσότεροι κάτοικοι του νέου χωριού, ιδιαίτερα εκείνοι που θυμούνται τον πόλεμο, προτιμούν να ξεχάσουν το παρελθόν. Τα ερείπια όμως της πόλης αποτελούν μόνιμη υπενθύμιση.

Η Ρόζα και ο Κάρλος είναι τα φαντάσματα που περιφέρονται στα συντρίμια. Δημοκρατικοί μαχητές που σκοτώθηκαν στον εμφύλιο και θάφτηκαν σε μαζικό τάφο κοντά στην πόλη.

21:20 Encardia, η πέτρα που χορεύει

ΕΛΛΑΔΑ, 2011-12, 80'

σκηνοθεσία: **Άγγελος Κοβότσος**

παραγωγή: **Γιώργος Πουλίδης**

Μια ομάδα μουσικών αναζητά μέσα από την καλλιτεχνική της πορεία και έκφραση, τρόπους διάσωσης της ταυτότητας ενός πολιτισμού. Δυο και τρεις φορές το χρόνο ο Βαγγέλης μαζί με τον Κώστα, την Αναστασία και τ' άλλα μέλη της ομάδας Encardia επιστρέφουν στον τόπο που χτυπάει η καρδιά της μουσικής τους (Grecia Salentina).

Με τη γκρεκάνικη γλώσσα στο επίκεντρο, η κάμερα καταγράφει στιγμές μοναδικές, συναντήσεις της ομάδας με ντόπιους ποιητές και μουσικούς σε υπόγεια, ταβέρνες και πλατείες, στα πλαίσια της βιωματικής τους σχέσης με τον τόπο αλλά και της έρευνάς τους για την αναζήτηση πολύτιμου υλικού. Όλα αυτά μαζί με τις συναυλίες, τις βραδιές στα χωριά της Grecia Salentina, τις γιορτές και τον ξέφρενο ρυθμό της ταραντέλλας πίσσικα.

Στη συνέχεια φέρνουν τα δώρα που τους έδωσε η γη του Σαλέντο και τα ελληνόφωνα χωριά για να τα προσφέρουν στους φανατικούς θαυμαστές τους.

Πέμπτη 10 Μαΐου

17:00 * **Ελένη Μπούκουρη Αλταμούρα. Η πρώτη ελληνίδα ζωγράφος**

ΕΛΛΑΔΑ, 2009, 56'

σκηνοθεσία: Κλεώνη Φλέσσα

παραγωγή: ΕΚΚ, ΕΡΤ Α.Ε., Cleos Film

ΜΙΑ ΖΩΗ ΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Η Ελένη είναι η πρώτη Ελληνίδα αβαν γκαρντ καλλιτέχνη του 19ου αιώνα. Μια γυναίκα γοητευτική και αινιγματική, που κατάφερε να ανατρέψει όλες τις ισχύουσες συμβάσεις της εποχής της.

Ντυμένη ως άντρας, σπούδασε ζωγραφική στη Ρώμη, στη σχολή των Ναζαριστών, 1847-50, και στη Φλωρεντία 1850-1851, όπου έζησε την άνθηση του ζωγραφικού ρεύματος των Μακιαόλι συμμετέχοντας στις ζυμώσεις των επαναστατών για την ένωση της Ιταλίας. Διεκδίκησε να ανοίξουν οι Ακαδημίες των Τεχνών και τα Πανεπιστήμια σε όλο τον κόσμο επιτρέποντας στις γυναίκες να έχουν πρόσβαση στη γνώση. Ερωτεύτηκε τον Ιταλό ζωγράφο Σαβέριο Αλταμούρα και έζησε επαναστατικά και ποιητικά την ζωή της, κάτι που είχε ένα κόστος και ένα τίμημα πάρα πολύ μεγάλο.

Αναζητώντας την Ελένη, κυριαρχεί η σκέψη πως από κάπου παίρνει νερό η φύτρα του ανθρώπου, πως ριζικό δίχως σταματημό, να πολεμάς για την κατάκτηση της μέσα σου προσωπικής ελευθερίας.

18:00 * **Η Θητεία της Άνοιξης**

ΕΛΛΑΔΑ, 2010, 12'

σκηνοθεσία: Πάνος Κυπαρίσσης | Panos Kyparissis

παραγωγή: Keyframe Digital Production 2010

ηθοποιοί: Κική Σταυροπούλου, Στέλιος Μάινας, Τασία Ριζομυλιώτη, Μάρθα Κυπαρίσση

1983. Μοναστήρι του Όσιου Λουκά. Μέρη Μεγάλης Εβδομάδας, μέρες του μεγάλου θρήνου – Μεγάλη Παρασκευή.

Ανάμεσα στις γυναίκες μια μάνα θυμάται το γιο της που έφυγε για τον πόλεμο. Τον θεωρεί χαμένο.

Ξαφνικά το χάραμα του Μ. Σαββάτου εμφανίζεται στην πύλη της εκκλησίας με ξύλινο πόδι.

Τον βλέπει η μάνα του και πέφτει στην αγκαλιά του.

Μια μικρή συμβολική άνοιξη ανασταίνει τη φύση.

Η ταινία είναι βασισμένη στο ποίημα του Άγγελου Σικελιανού «Στου Όσιου Λουκά το Μοναστήρι».

18:15 **Δημήτρης Πικιώνης: η ανάγκη του κοινού και του κύριου**

ΕΛΛΑΔΑ, 2011, 53'

σκηνοθεσία: Άγγελος Κοβότσος

παραγωγή: Cinetic (για την ΕΡΤ)

Ένα ντοκιμαντέρ αφιερωμένο στη ζωή και το έργο του Δημήτρη Πικιώνη, με αφορμή την έκθεση που οργανώθηκε στο Μουσείο Μπενάκη στα τέλη του 2010. Η διαμόρφωση του χώρου γύρω από τους λόφους της Ακρόπολης και του Φιλοπάππου, ο Παιδικός Κήπος της Φιλοθέης, η ουτοπία της Αιξωνής, το σχολείο στα Πευκάκια, η πολυκατοικία της οδού Χέυδεν, είναι μέρος μόνο του έργου μέσα από το οποίο ο μεγάλος αρχιτέκτονας-διανοητής άφησε ανεξίτηλο το αποτύπωμά του στην νεοελληνική αρχιτεκτονική, είτε ως δημιουργός είτε ως δάσκαλος είτε ως στοχαστής. Κυνηγός «του ανέφικτου» ο Πικιώνης, διδάσκει με τη ζωή και το έργο του πως «τίποτα δεν υπάρχει μόνο του αλλά τα πάντα είναι μέρος μιας καθολικής Αρμονίας. Όλα διαπερνούν το ένα τ' άλλο και πάσχουν και μεταβάλλονται το ένα από τ' άλλο. Και δεν μπορείς να συλλάβεις το ένα παρά μέσω των άλλων...»

Η ταινία επιχειρεί ένα διάλογο μεταξύ του ίδιου και των αφηγητών της ταινίας (αναλυτές, παλιοί μαθητές του, ειδικό), μέσα από ένα μοναδικό ντοκουμέντο (ομιλία στο

Ναύπλιο) που διέσωσε η κόρη του Αγνή, αλλά και από ένα ερασιτεχνικό φιλμάκι 8 χιλιοστών που διέσωσε ο εγγονός του Δ.Ι. Πικιώνης. Αποσπάσματα από κείμενα του Πικιώνη διαβάξει η ηθοποιός Λουκία Μιχαλοπούλου.

Από τη σειρά «Παρασκήνιο».

19:15 Αναζητώντας τις χαμένες αψίδες της γέφυρας της Sommières

ΓΑΛΛΙΑ, 2011, 41'

σκηνοθεσία: **Marc Azema**

παραγωγή: **Passe Simple**

Η αρχαία γέφυρα της Sommières είναι ένα από τα πιο σημαντικά έργα της Γαλατικής επαρχίας της Narbonne. Κατασκευάστηκε την εποχή του Ρωμαίου αυτοκράτορα Τιβέριου (14-37 μ.Χ) και διατηρείται σχεδόν ανέπαφη έως σήμερα. Η γέφυρα έχει μήκος 190 μ. και έφερε τουλάχιστον 17 αψίδες.

Η ενσωμάτωση κατοικιών σ' ένα τμήμα της γέφυρας από τον 13ο αιώνα προκάλεσε σημαντική υποβάθμιση, ενώ η επέκταση συνεχίστηκε έως τον 19ο αιώνα. Ήδη από τον 15ο αιώνα έγιναν πολλές εργασίες αποκατάστασης. Τον 17ο αιώνα οι επισκευές έγιναν υπό την επίβλεψη του μηχανικού Ερρίκου Πιτό (1756-58) και συνεχίστηκαν μέχρι τον 19ο αιώνα.

Η γέφυρα της Sommières συγκαταλέγεται ανάμεσα στις ελάχιστες κατοικήσιμες γέφυρες της Ευρώπης που υπάρχουν και χρησιμοποιούνται μέχρι σήμερα, όπως η Ponte Vecchio στην Φλωρεντία της Ιταλίας. Είναι το μοναδικό διατηρημένο έργο της αρχαιότητας στην περιοχή και κατοικείται από το μεσαίωνα.

Οι έρευνες επέτρεψαν να προσδιορίσουμε τον ακριβή αριθμό των αρχικών αψίδων (πάνω από 20) από τις οποίες μόνο οι 7 είναι ακόμα ορατές. Ακολουθώντας την αρχαιολόγο Sophie Asporod Mercier, ο θεατής ξεκινά ένα ταξίδι αναζήτησης των χαμένων αψίδων στο υπέδαφος της μεσαιωνικής πόλης. Με την βοήθεια της τεχνολογίας το μυστήριο επιτέλους θα λυθεί και μια από τις μεγαλύτερες γέφυρες της αρχαιότητας θα ξαναγεννηθεί.

20:00 Χειρ Αγγέλου

ΕΛΛΑΔΑ, 2011, 15'

σκηνοθεσία: **Νίκος Νταγιαντάς | Nikos Dayadas**

παραγωγή: **ANEMON Productions**

Η ταινία παρουσιάζει την περιπέτεια της έρευνας για το ζωγράφο Άγγελο Ακοτάντο, έναν επώνυμο ζωγράφο που έζησε στη βενετοκρατούμενη Κρήτη τον 15ο αιώνα. Οι μελετητές αρχικά χρονολογούσαν την ύπαρξή του στον 17ο αιώνα και το μέγεθος και η αξία του έργου του είχε υποτιμηθεί.

Κλειδί για την έρευνα αποτέλεσε η χειρόγραφη διαθήκη του, μέσα από την οποία αποκαλύφθηκε ότι ο Άγγελος είχε ζήσει 200 χρόνια νωρίτερα κι ότι το έργο του υπήρξε πηγή έμπνευσης για πολλούς μεταγενέστερους καλλιτέχνες, όπως ο Ελ Γκρέκο.

Με τη μορφή βυζαντινής ιστορίας μυστηρίου, η ταινία συνόδευε την ομώνυμη έκθεση που πραγματοποιήθηκε στο Μουσείο Μπενάκη το 2011.

20:15 Αιθιοπία, στα ίχνη των πρώτων Χριστιανών

ΓΑΛΛΙΑ, 2011, 52'

σκηνοθεσία: **Jean-Louis Saporito**

παραγωγή: **Thierry Gautier**

Στην επαρχία Τιγκρέ, στη βόρεια Αιθιοπία, υπάρχει μια κλειστή και απομονωμένη περιοχή γνωστή ως Woldeba, εξ' ολοκλήρου αφιερωμένη στη μοναστική ζωή.

Εκεί, μακριά απ' τα αδιάκριτα βλέμματα κι απ' τα εγκόσμια, χίλιοι περίπου μοναχοί και ερημίτες ζουν με εγκράτεια, νηστεία και συνεχή προσευχή. Για τους ανθρώπους αυτούς, ο θάνατος στην Woldeba, ισοδυναμεί με είσοδο στον Παράδεισο.

Δεν έχει γυριστεί ποτέ ταινία σ' αυτή την απέραντη και ουσιαστικά άγνωστη περιοχή.

Ο François Le Cadre, ερευνητής του Κέντρου Μελετών του Αφρικανικού Κόσμου, θα ταξιδέψει για πρώτη φορά στη Woldeba για να παρατηρήσει τις θρησκευτικές συνήθειες των μοναχών και να μάθει περισσότερα για τον Άγιο Σαμουήλ, ο οποίος τον 14ο αιώνα ίδρυσε την πιο σημαντική μονή της «χώρας των μοναχών». Η μνήμη του εορτάζεται με λαμπρότητα στην Αιθιοπία και η διδασκαλία του είναι εμπνευσμένη από το έργο του Αγίου Αντωνίου, ενός από τους Πατέρες της Ερήμου.

Οι μισοί περίπου από τους 80 εκατομμύρια κατοίκους της Αιθιοπίας είναι Χριστιανοί και πιστεύουν πως η εκκλησία τους, η Ορθόδοξη Εκκλησία της Αιθιοπίας, είναι πιο κοντά στην αυθεντική χριστιανική πίστη.

21:10 Ρώμη, Μάρμαρα, Εξουσία και Μάρτυρες: η ανάδειξη της πόλης των αυτοκρατόρων

ΓΕΡΜΑΝΙΑ, 2010, 43'

σκηνοθεσία: **Elli Kriesch**

παραγωγή: **Bavarian Television**

Η σειρά ντοκιμαντέρ «Ρώμη, Μάρμαρα, Εξουσία και Μάρτυρες» παρουσιάζει την ιστορία της Ρώμης φέρνοντας το κοινό σε επαφή με τη σύγχρονη αρχαιολογική έρευνα.

Το επεισόδιο αυτό της σειράς, μας παρουσιάζει την χαρισματική προσωπικότητα του Ιούλιου Καίσαρα, την επεκτατική του πορεία και την εδραίωση της παγκόσμιας κυριαρχίας της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Στη συνέχεια αναφέρεται στην Pax Romana του αυτοκράτορα Αυγούστου, και τη μεταμόρφωση της Ρώμης σε μεγαλοπρεπή πόλη χτισμένη με μάρμαρο.

Το εκτεταμένο οδικό δίκτυο συνέδεε την πρωτεύουσα με τις πιο απομακρυσμένες περιοχές της αυτοκρατορίας προωθώντας τις εμπορικές και πολιτιστικές συναλλαγές. Οι πληθείοι ζούσαν σε μικρά σπίτια που δε διέθεταν κουζίνα για το φόβο πυρκαγιάς. Έτρωγαν και έπιναν σε ταβέρνες.

Οι αμφορείς που βρέθηκαν στο Τεστάσιο, μας δίνουν πληροφορίες για το εύρος των εισαγωγών και την προέλευση των προϊόντων που έφταναν στη Ρώμη, όπως λάδι από την Ισπανία και τη Βόρειο Αφρική.

22:00 Αλέξανδρος ο Μέγας, ο Μακεδών

ΓΑΛΛΙΑ, 2011, 52'

σκηνοθεσία: **Bernard George**

παραγωγή: **Les Films du Tambour de Soie**

συμπααραγωγοί: **ERT, ARTE, Musee du Louvre, Minimal Films**

Η ταινία αναδεικνύει τα ίχνη του υλικού και καλλιτεχνικού πολιτισμού του βασιλείου του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Αφετηρία και επίκεντρο, η Μακεδονία, σ' ένα ταξίδι στους τόπους όπου γεννήθηκε και γαλουχήθηκε ο Αλέξανδρος.

Μέσα από μια νέα οπτική, ο ηθοποιός Jonathan Hostier, μετενσαρκώνει τον Μ. Αλέξανδρο, του δίνει φωνή και σύγχρονη πνοή, απαγγέλλοντας αποσπάσματα από το θεατρικό έργο του Laurent Gaudé «Ο μπλε τίγρης του Ευφράτη», σε μια προσπάθεια να κατανοήσουμε τον κόσμο του Μ. Αλεξάνδρου, και τα βαθύτερα κίνητρα που τον οδήγησαν στην εκστρατεία που άλλαξε τον κόσμο.

Παρασκευή 11 Μαΐου

17:00 Τυμβωρύχοι των Θεών

ΙΤΑΛΙΑ, 2010, 55'

σκηνοθεσία: **ADOLFO CONTI**

παραγωγή: **DOC ART**

συμπααραγωγός: **EPT**

Πρόκειται για μια αστυνομική ιστορία τέχνης, αρχαιοκαπηλίας και ερευνητικής δημοσιογραφίας. Ταυτόχρονα, είναι η ιστορία μιας νίκης της Ελλάδας απέναντι στο διεθνές κύκλωμα των αρχαιοκαπήλων και στα πανίσχυρα μουσεία του κόσμου. Μια νίκη που μεγάλο μέρος της οφείλεται στην επιμονή και την ερευνητική δουλειά του Έλληνα δημοσιογράφου, Νικόλα Ζηργάνου.

Δύο χρόνια διήρκεσε η έρευνα του Έλληνα δημοσιογράφου στην Ελλάδα, την Ιταλία, την Ελβετία και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Το κουβάρι ξετυλίχθηκε με τη βοήθεια αστυνομικών και δικαστικών σε Ελλάδα και Ιταλία και στο τέλος, η χώρα μας υποδέχθηκε ένα υπέροχης ομορφιάς και τέχνης ολόχρυσο νεκρικό στεφάνι που είχε κλαπεί στη διάρκεια παράνομης ανασκαφής στη Βόρεια Ελλάδα.

Το χρυσό στεφάνι, που ήταν ένα από τα εκθέματα του μουσείου Γκετί της Αμερικής, επιστράφηκε στην Ελλάδα σκορπίζοντας ελπίδες αλλά και πολλά ερωτηματικά που αφορούν τη σχέση αρχαιοκαπήλων, συλλεκτών και διάσημων μουσείων του κόσμου.

18:00 Το φράγμα

ΙΣΠΑΝΙΑ, 2009, 16'

σκηνοθεσία: **Jorge Rivero**

παραγωγή: **Jorge Rivero, PC Aprieta Fuerta, User T38**

Το 1946 ξεκίνησε ένα από τα πιο φιλόδοξα έργα της Ευρώπης, η κατασκευή του ταμιευτήρα Σαλίμε σε μια απομακρυσμένη και απότομη περιοχή στην Αστουρίας της Ισπανίας. Το έργο ήταν μεγάλη πρόκληση, ιδιαίτερα για μια χώρα που προσπαθούσε να ορθοποδήσει έπειτα από έναν εμφύλιο πόλεμο και που διέθετε ελάχιστα μέσα. Περισσότεροι από 3500 άνθρωποι εργάστηκαν και έζησαν στην περιοχή γύρω από το φράγμα, το οποίο, αν και εν ενεργεία, περιβάλλεται από συντρίμια και έχει καταδικαστεί σε λήθη.

18:20 Τα ιστιοπλοϊκά της λίμνης Borollos

ΑΙΓΥΠΤΟΣ, 2011, 22'

σκηνοθεσία: Raymond Collet

παραγωγή: Centre d'Etudes Alexandrines

Ανάμεσα στο Δέλτα του Νείλου και τη Μεσόγειο, η λίμνη Borollos αποτελεί ένα από τα τελευταία καταφύγια του παραδοσιακού τρόπου ψαρέματος. Σε αυτή τη ρηχή λιμνοθάλασσα, το ψάρεμα γίνεται με υποτυπώδεις τράτες από μεγάλα ιστιοπλοϊκά.

Έχοντας χαμηλή θέση στο νερό, δυνατά και γρήγορα, αυτά τα μοναδικά στο είδος τους πλεούμενα διαθέτουν ένα ειδικά σχεδιασμένο σκαρί προσαρμοσμένο στις ιδιαιτερότητες της λίμνης και στις συνθήκες ψαρέματος. Κινούνται με τη βοήθεια ενός μεγάλου τριγωνικού πανιού το οποίο εκμεταλλεύεται τους αδιάκοπους ανέμους.

Η ταινία ακολουθεί τους ψαράδες στη λίμνη, περιγράφει τις τεχνικές ψαρέματος και παρακολουθεί την κατασκευή ενός τέτοιου ιστιοπλοϊκού, από το σκαρί μέχρι την καθέλκυσή του.

18:45 Η Κελτική Κληρονομιά

ΙΣΠΑΝΙΑ, 2011, 52'

σκηνοθεσία: **Jose Manuel Novoa**

παραγωγή: **Oscar Portillo**

Με αφετηρία το Κάστρο ντε Μπαρόνια περιγράφουμε τον μοναδικό πολιτισμό των κάστρων που έχει τις απαρχές του στη σημερινή επαρχία της Γαλικίας, στη βορειοδυτική Ισπανία.

Ταξιδεύουμε πίσω στο χρόνο, στην Εποχή του Λίθου και συγκρίνουμε τους οικισμούς της Γαλικίας με τους αντίστοιχους της Αγγλίας, της Ιρλανδίας και της Σκωτίας, εστιάζοντας ιδιαίτερα στο Στόουνχετζ. Ντολμέν, τύμβοι και στήλες, μας αποκαλύπτουν την εξέλιξη των πρώτων κατοίκων της Γαλικίας. Η κελτική παράδοση έπαιξε σημαντικό ρόλο στον Πολιτισμό των Κάστρων.

Συνεχίζουμε το ταξίδι στο χρόνο με τα οχυρωμένα κάστρα που επηρεάστηκαν από μετακινήσεις πληθυσμών από το νότο και από μεσογειακούς λαούς όπως οι Φοίνικες και οι Ταρτήσιοι.

Με αεροφωτογραφίες και διαδραστικούς χάρτες θα δούμε πώς ήταν η περιοχή όπου έζησαν. Με τρισδιάστατες αναπαραστάσεις και δραματοποιημένες σκηνές θα ανακαλύψουμε πώς ζούσαν, ποιους θεούς λάτρευαν και ποιοι ήταν οι εχθροί τους.

Η περίοδος της Ρωμαϊκής κατάκτησης άφησε δείγματα της τέχνης τους, που αποκαλύπτουν σημαντικά στοιχεία για τη ζωή τους: πέτρινα αγάλματα που απεικονίζουν τους πολεμιστές τους, χρυσά και αργυρά αντικείμενα που μαρτυρούν το υψηλό επίπεδο της τέχνης τους και κεραμικά με παραστάσεις της καθημερινής τους ζωής.

19:40 Black Sands

ΕΛΛΑΔΑ, 2010, 52'

σκηνοθεσία: **Αναστάσης Αγάθος**

παραγωγή: **Urgh Productions**

Για την έρημο Καρακούμ στο Τουρκμενιστάν επικρατούσε η άποψη ότι δεν είχε κατοικηθεί ποτέ. Πριν από 30 χρόνια ο αρχαιολόγος καθηγητής Βίκτωρ Σαρηγιαννίδης ξεκίνησε την έρευνα προκειμένου να ανακαλύψει αν όντως ισχύει αυτό.

Το ντοκιμαντέρ μας ταξιδεύει στο βάθος της μαγικής αυτής ερήμου, όπου ο Βίκτωρ Σαρηγιαννίδης μας ξεναγεί στις μέχρι σήμερα ανακαλύψεις του. Παράλληλα με τ' αποκαλυπτικά συμπεράσματα και τα ερωτήματα που θέτει ο καθηγητής, οι ντόπιοι τεχνίτες που εργάζονται στην ανασκαφή, το ζωικό βασίλειο της ερήμου και οι ξαφνικές αλλαγές του καιρού σκηνογραφούν στα μάτια του θεατή αυτό που κάποτε υπήρξε μέσα σε αυτά τα ξεμοναχιασμένα ερείπια που σκεπάζονται με άμμο.

20:40 Αιγιλεία. Ναυάγιο VI

ΕΛΛΑΔΑ, 2011-12, 31'

σκηνοθεσία: **Βασίλης Μεντόγιαννης**

παραγωγή: **UFR Team, Ινστιτούτο Εναλίων Αρχαιολογικών Ερευνών**

«Αιγιλεία», κατά τον Ηρόδοτο, φέρεται να είναι η αρχαία ονομασία της νήσου Στύρα, ενός ακατοίκητου νησιού στην είσοδο του Νοτίου Ευβοϊκού, παραγνωρισμένου από τους σύγχρονους αρχαιολόγους και ιστορικούς. Το νησί αυτό αναδύθηκε αναπάντεχα από τη λήθη του χρόνου, όταν στις βόρειες ακτές του ανακαλύφθηκε το 2007 ένα αρχαίο ναυάγιο φορτωμένο με αμφορείς. Η ερευνητική ομάδα του Ινστιτούτου Εναλίων Αρχαιολογικών Ερευνών σε συνεργασία με την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων πραγματοποίησε μία σειρά καταδύσεων στο ναυάγιο ανελκύνοντας ευρήματα και τεκμηριώνοντας το χώρο φωτογραφικά και κινηματογραφικά. Το ναυάγιο χρονολογείται στον ύστερο 2ο-1ο αιώνα π.Χ.

Η αξιολόγηση των ευρημάτων και της ιστορικής περιόδου στην οποία εντάσσεται το ναυάγιο ξαναφέρνει την ίδια ερευνητική ομάδα στο ναυάγιο των Στύρων τον Ιούλιο του 2010. Με πληρέστερη οργάνωση και ένα εξειδικευμένο ερευνητικό σκάφος αρχαιολόγοι, αρχιτέκτονες, τεχνικοί βυθού καταδύονται επί είκοσι ημέρες στο ναυάγιο. Βαθμιαία έρχονται στο φως νέα ευρήματα: κεραμικά σκεύη, έπιπλα και τμήματα χάλκινων αγαλμάτων. Στο τέλος της έρευνας εμφανίζονται τα πρώτα τμήματα του αρχαίου ξύλινου σκαριού.

Ο κινηματογραφικός φακός παρακολουθεί την έρευνα από τα πρώτα της βήματα, το καλοκαίρι του 2007, έως το 2010.

Το 2012 η έρευνα θα συνεχιστεί...

21:15 Το Πάθος της Μνήμης: Uch-Kulack, Ουζμπεκιστάν

ΙΤΑΛΙΑ, 2008, 30'

σκηνοθεσία: **Isabella Astengo**

παραγωγή: **Duna Film International, RAI Educational**

Στην καρδιά της Ασίας, σε μια στρατηγική θέση κατά μήκος του αρχαίου Δρόμου του Μεταξιού, βρίσκεται μια από τις χώρες με την πλουσιότερη ιστορία στην κεντρική Ασία, η Δημοκρατία του Ουζμπεκιστάν. Σ' αυτήν την περιοχή βρίσκονται δύο από τις πιο συναρπαστικές και μυθικές πόλεις του αρχαίου κόσμου, η Μπουχάρα και η Σαμαρκάντ. Από τις ανασκαφές στους λόφους Uch Kulach στην όαση της Μπουχάρα, με επικεφαλής την καθηγήτρια Κίαρα Σίλβι Αντονίνι, ήρθαν στο φως σημαντικά ευρήματα. Η τοποθεσία (ένα οχυρωμένο κάστρο της ύστερης μεσαιωνικής περιόδου) αποτελεί απόδειξη του χιλιετούς πολιτισμού των Ουζμπέκων. Με τα χρόνια έχει δημιουργηθεί μια τόσο καλή σχέση μεταξύ της καθηγήτριας Σίλβι Αντονίνι και των ουζμπέκων εργατών ώστε συχνά τόσο η ίδια όσο οι συνεργάτες της είναι προσκεκλημένοι στα σπίτια των κατοίκων. Έχουν έτσι την ευκαιρία να παρατηρήσουν τις παραδόσεις ενός ευγενικού πληθυσμού που προτιμά να ζει ομαδικά, με αξιοπρέπεια και υπομονή παρά τις πολλές οικονομικές δυσκολίες της χώρας. Η περιοχή αυτή υπήρξε για πολλούς αιώνες το σταυροδρόμι μεταξύ Ανατολής και Δύσης, είναι γνωστή στην ιστορία ως «η χώρα με τις χίλιες πόλεις» και φημίζεται για τους οπωρώνες της. Σήμερα η βασική, αν όχι η μοναδική της πηγή εισοδήματος είναι η παραγωγή βαμβακιού.

21:45 Ζεργκόβια, η αρχαιολογία μιας μάχης |

ΓΑΛΛΙΑ, 2011, 68'

σκηνοθεσία: **David Geoffroy**

παραγωγή: **Court-jus Production, David Geoffroy**

52 π.Χ.: Οι Γαλάτες, ένας στρατός αποτελούμενος από γαλατικές φυλές υπό την αρχηγεία του Βερσιγκετορίξ από την Αρβέρνη ετοιμάζεται να αντιμετωπίσει τις λεγεώνες των Ρωμαίων του Ιούλιου Καίσαρα. Με την, έστω και εφήμερη, νίκη του Βερσιγκετορίξ επί του Καίσαρα, η μάχη της Ζεργκόβια πέρασε στην ιστορία.

Η διαμάχη σχετικά με τον τόπο διεξαγωγής της μάχης των Γαλατών ξεκινά από τον 19ο αιώνα και είναι τόσο έντονη που η Ζεργκόβια απασχολεί συχνά τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων. Ωστόσο, οι αρχαιολογικές έρευνες των τελευταίων ετών δεν αφήνουν περιθώρια αμφιβολίας για την τοποθεσία της ένδοξης αυτής μάχης.

Σάββατο 12/5 **πρωινή ζώνη**

10:00 Το σπίτι του νομάδα

ΚΟΥΒΕΪΤ, 2010, 61'

σκηνοθεσία: **Iman Kamel**

παραγωγή: **Talal Al-Muhanna, Iman Kamel**

Μια κινηματογραφίστρια γεννημένη στο Κάιρο, κάνει ένα εσωτερικό ταξίδι αναζήτησης βαθιά στην έρημο του Σινά.

Στις απομακρυσμένες πεδιάδες γύρω από τη Μονή της Αγίας Αικατερίνης, γνωρίζει την Βεδουίνα Σελίμα και μέσω της σταδιακής γνωριμίας τους, ανακαλύπτει πώς είναι η ζωή των σύγχρονων νομάδων.

11:00 Ιερές Πέτρες της Αρμενίας

ΙΤΑΛΙΑ, 2009, 52'

σκηνοθεσία: **Paolo Chiodarelli**

παραγωγή: **SAP Archaeological Society, Armenian Ministry of Culture**

Η Αρμενία αποτελεί ένα από τα πιο παλιά έθνη του κόσμου. Μέσα από χιλιάδες χρόνια ιστορίας, ο αρμενικός λαός κατάφερε να διατηρήσει αλώβητη την ιστορική και πολιτισμική του ταυτότητα σε μια περιοχή που βρίσκεται στο σταυροδρόμι μεταξύ Ασίας και Ευρώπης, έναν τόπο συνάντησης και σύγκρουσης με γειτονικούς λαούς σε Ανατολή και Δύση.

Από τον 4ο αιώνα και μετά, η τεράστια διάδοση του Χριστιανισμού γίνεται ιδιαίτερα έκδηλη στην αρχιτεκτονική της χώρας. Οι πρώτοι χριστιανικοί χρόνοι χαρακτηρίζονται από την εξάπλωση των θολωτών εκκλησιών από ασβεστόλιθο, ενώ από τον 10ο αιώνα και μετά, η χώρα είναι διάσπαρτη από όμορφα μοναστήρια που βρίσκονται σε απομακρυσμένες πεδιάδες στο απέραντο οροπέδιο της Αρμενίας.

Από τα ίχνη που άφησε αυτός ο δυναμικός λαός με πορεία αιώνων, η αρχιτεκτονική είναι ίσως ο καλύτερος μάρτυρας που ρίχνει φως στην ιστορία των αρμενικών κοινοτήτων από την άφιξη του Χριστιανισμού μέχρι σήμερα.

12:00 Το κυνήγι του Χρυσόμαλλου Δέρατος. Αναχώρηση για τη Γεωργία

ΓΕΡΜΑΝΙΑ, 2009, 43'

σκηνοθεσία: **Franz Leopold Schmelzer**

παραγωγή: **ZDF**

Εδώ και χρόνια οι ερευνητές προσπαθούν να βρουν την αλήθεια που κρύβεται πίσω από το μύθο της Αργοναυτικής εκστρατείας. Ο Ιάσοντας, πρίγκιπας της Ιωλκού, και οι 50 Αργοναύτες του, ταξίδεψαν μέχρι το τέλος του τότε γνωστού κόσμου, στην Κολχίδα (της σημερινής Γεωργίας), αναζητώντας το Χρυσόμαλλο Δέρας.

Το ντοκιμαντέρ αποκαλύπτει ότι πίσω από τον αρχαίο μύθο του Χρυσόμαλλου Δέρατος βρίσκεται η πρώτη τεκμηριωμένη εκστρατεία στην ιστορία της ανθρωπότητας, με κινητήρια δύναμη τον χρυσό και την απόκτησή του.

12:45 Ξαναβρίσκοντας τα αρώματα

ΓΑΛΛΙΑ, 2011, 28'

σκηνοθεσία: **Luc Ronat**

παραγωγή: **CNRS Images**

Ορισμένα από τα ευρήματα στην Πομπηία και σε άλλους αρχαιολογικούς χώρους της Ιταλίας, μας βοηθούν, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, να εμπλουτίσουμε τις γνώσεις μας σχετικά με την παραγωγή και τη χρήση των αρωμάτων στην αρχαιότητα.

Ο Jean-Pierre Brun, αρχαιολόγος του Κέντρου Ερευνών Jean Bérard, και ο Xavier Fernandez, χημικός του Εργαστηρίου Χημείας Βιοδραστικών Μορίων και Αρωμάτων του

Εθνικού Κέντρου Ερευνών της Γαλλίας, ενώνουν τις δυνάμεις τους και συνεργάζονται προκειμένου να αναπαράγουν το, γνωστό από την αρχαιότητα, άρωμα του ιταλικού τριαντάφυλλου.

13:15 Πατρίς. Απολεσθέν το 1868

ΕΛΛΑΔΑ, 2008, 63'

σκηνοθεσία: **Βασίλης Μεντόγιαννης, Γιώργος Νικολαΐδης**

παραγωγή: **ΕΡΤ, ΤΕΧΝΙΣ, Βιομηχανικό Μουσείο Σύρου**

Μια βροχερή νύχτα, ο διευθυντής του Βιομηχανικού Μουσείου της Σύρου διασταυρώνει πληροφορίες για ένα παλιό ναυάγιο. Μεταβαίνει άμεσα στην Αθήνα όπου μετά από σχετική έρευνα σαλπάρει με την καταδυτική του ομάδα για το νησί της Κέας, στις Κυκλάδες. Το ναυάγιο εντοπίζεται κοντά στις ακτές σε βάθος 55 μέτρων, και η περιπέτεια ξεκινά.

Το βυθισμένο πλοίο είναι ένα ατμόπλοιο τροχήλατο, που με την πρώτη ματιά θυμίζει ποταμόπλοιο. Πρόκειται για ένα από τα πρώτα πλοία με ατμομηχανή, πριν την ανακάλυψη της προπέλας, που βυθίσθηκε το 1868. Το πλοίο ονομάζεται «Πατρίς» και άνηκε στην πρώτη ακτοπλοϊκή εταιρία της Ελλάδας, την «Ελληνική Ατμοπλοΐα» με έδρα την Σύρο.

Η ερευνητική ομάδα ξεκινά τις συστηματικές καταδύσεις: μελετά το ναυάγιο, εισέρχεται στο εσωτερικό του και ανελκύει διάφορα αντικείμενα. Ο διευθυντής του μουσείου συγκεντρώνει πληροφορίες για το σκάφος και γρήγορα οδηγείται στο ερώτημα εάν είναι δυνατόν να ανελκυστεί ο ένας εκ των δυο τροχών, καθώς τέτοιο σύστημα πρόωσης δεν σώζεται πουθενά έως σήμερα. Η ομάδα αποφασίζει να προσπαθήσει να ανελκύσει τον τροχό. Ένας πλωτός γερανός, ένα ρυμουλκό και διάφορα άλλα σκάφη συνεργάζονται για την ανέλκυσή του. Η θάλασσα όμως έχει και τις αναποδιές της. Το βάρος είναι μεγαλύτερο από το αναμενόμενο, το βάθος των 55 μέτρων δυσκολεύει ακόμα περισσότερο τον ακριβή έλεγχο του γερανού και η αγωνία κορυφώνεται...

14:20 Ελευσίνα Μυστήρια

ΕΛΛΑΔΑ, 2010, 13'

σκηνοθεσία: **Χρύσα Ψωμαδέλλη**

παραγωγή: **Γιώργος Παπαδάτος**

Στο πλαίσιο των «Αισχυλείων» που κάθε χρόνο οργανώνει ο Πολιτιστικός Οργανισμός του Δήμου Ελευσίνας, η ζωγράφος και γλύπτρια Διοχάντη παρουσίασε το έργο «Ελευσίνα 2010» στο παλαιό Ελαιουργείο στην παραλία της πόλης.

Η έρευνα της Διοχάντης βασίζεται στην αναδημιουργία του περιβάλλοντος μέσα από τις σχέσεις χώρου-χρόνου. Δημιουργεί το έργο ειδικά για τον δεδομένο χώρο και τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Τα έργα εγκαταστάσεις έχουν κατασκευαστεί in situ μέσα σε επτά κήρια όπου το καθένα έχει έναν, δύο ή και περισσότερους χώρους.

Έχουν εμφανή αναφορά στην πολιτισμική ιστορία του τόπου βασιζόμενα στη βαθύτερη έννοια των Μεγάλων Μυστηρίων της Ελευσίνας.

Οι εικαστικές παρεμβάσεις συμπληρώνουν και συνεργούν με το περιβάλλον των κτηρίων και δημιουργείται μια πορεία –την οποία έχουν σχεδιάσει και ορίσει– μέσα από διαδοχικές εναλλαγές στοιχείων, υλικών, ήχου και φωτισμού.

Τα υλικά είναι μπάζα, πέτρες, ξύλα, τούβλα, τσιμέντο, τσιμεντόλιθοι, χώμα κ.ά. που βρήκε παραπεταμένα μέσα στο εργοστάσιο.

Στόχος της Διοχάντης είναι η αίσθηση που βιώνει ο θεατής και το μήνυμα που λαβαίνει όταν βρίσκεται μέσα στους χώρους του παλαιού εργοστασίου όπου υπάρχει η ενέργεια αρχιτεκτονικής, γλυπτικής, ζωγραφικής και περιβάλλοντος.

14:35 Beyond Reform

ΙΤΑΛΙΑ, 2011, 16'

σκηνοθεσία: **Sara Bonaventura**

παραγωγή: **Sara Bonaventura**

Πηγή της έμπνευσης ήταν η ιδέα της (ανα)γέννησης, ο ερχομός στο φως. Μια παγκόσμια και συνάμα αιώνια αξία. Ο ερμηνευτής είναι ένα ανθρώπινο ον, αλλά ταυτόχρονα ένα ζώο, ένα έμβρυο μέσα στο αμνιακό υγρό. Τρέμει από τις οδύνες του τοκετού και της τραυματικής εμπειρίας του νεογέννητου.

Η ανάπτυξη εξελίσσεται, είναι μια πορεία προς το φως. Στην αρχή είναι εκτυφλωτική αλλά μετά, μέσα στη μήτρα, η ζωή ξεκινάει με κινήσεις αισθησιακού χορού. Αρχίζει να περπατάει, να τρέχει, να σηκώνεται και να καθρεφτίζεται, χωρίς στοιχεία ναρκισσισμού αλλά σαν μια ματιά στην φευγαλέα ανθρώπινη ουσία, που μοιάζει με ωστικό κύμα. Ένα φυσικό πέρασμα που τελικά εισέρχεται στο φως, αφήνοντας πίσω του το σκοτάδι.

Στη δουλειά μου με απασχολούσε πάντα η δυάδα, ο μη/εαυτός. Η ανοιχτή πολυπλοκότητα είναι αυτό που βιώνουμε σ' ένα χώρο ελεύθερο από δυναμική, τον οποίο δημιούργησε η Διοχάντη για την 54η Μπιενάλε της Βενετίας. Το βίντεο αποτελεί φόρο τιμής στην ίδια και σε όλους τους Έλληνες σ' αυτές τις δύσκολες ιστορικές στιγμές. Λίγη αλήθεια, χωρίς αναπλάσεις.

απογευματινή ζώνη

17:00 * Μάνος Ζαχαρίας– 1968, η ιστορία των χρόνων μου |

ΕΛΛΑΔΑ, 1968, 45'

σκηνοθεσία: **Στέλιος Χαραλαμπόπουλος**

παραγωγή: **ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ για την ΕΡΤ|**

Στη διάρκεια του εμφυλίου, ο σκηνοθέτης Μάνος Ζαχαρίας ήταν μέλος της μικρής κινηματογραφικής ομάδας του Δημοκρατικού Στρατού. Μετά από είκοσι χρόνια πολιτικής προσφυγιάς στην Σοβιετική Ένωση, τα παιχνίδια της τύχης θα φέρουν τον Μάνο Ζαχαρία πάλι στα σύνορα της Τσεχοσλοβακίας για τα γυρίσματα της ταινίας του «Ένας από το εκτελεστικό απόσπασμα». Από 'κει θα παρακολουθήσει από κοντά τα σοβιετικά τανκς να πνίγουν την Άνοιξη της Πράγας. Μεσούσης της χούντας, λίγους μήνες μετά τη διάσπαση του ΚΚΕ, με νωπά τα ερωτήματα του Γαλλικού Μάη, έρχεται και η εισβολή στην Τσεχοσλοβακία για να σβήσει ελπίδες και να κάνει επιτακτική την επανεκτίμηση μιας πορείας. Μένει η ταινία που, έχοντας σαν θέμα την ευθύνη του ατόμου απέναντι στην Ιστορία, γίνεται τοιχογραφία μιας ταραχώδους χρονιάς.

17:50 Στην Κορφή

ΕΛΛΑΔΑ, 2010, 52'

σκηνοθεσία: **Massimo Pizzocaro, Ελισάβετ Λαλουδάκη**

παραγωγή: **Ελισάβετ Λαλουδάκη, HappyAnt.Tv**

Ένα ντοκιμαντέρ για το βουνό -σύμβολο της Κρήτης, τον Ψηλορείτη, και για την έλξη που ασκεί η κορφή του στους ανθρώπους εδώ και αιώνες.

Γιατί βγαίνουν οι άνθρωποι στην κορφή του Ψηλορείτη; Για το Δία; Για τον Τίμιο Σταυρό; Μήπως για το πανόραμα; Για το κατόρθωμα;

«Θα σου πούμε εμείς». Είναι ο Ψαραντώνης, ο παπά-Θανάσης, δυο Γάλλοι «παιδιά των λουλουδιών», βοσκοί, ο αρχαιολόγος Γιάννης Σακελλαράκης, η θεία μου η Έλλη, ένας βρετανός υποναύαρχος, ο τρομερός ηγούμενος, ορειβάτες, κόσμος πολύς. Ακόμη και ένα συνεργείο του BBC...

Καθένας κουβαλά στην κορφή τον δικό του «κρητικό». Γιατί από εκεί ψηλά δε βλέπεις όλη την Κρήτη. Εκεί ψηλά είναι η Κρήτη.

18:50 Μνήμη

ΕΛΛΑΔΑ, 2011, 9'

σκηνοθεσία: **Φούλη Μελανίτου**

παραγωγή: **Φούλη Μελανίτου**

«Οι πόλεις, όπως τα όνειρα, είναι χτισμένες με επιθυμίες και φοβίες, οι κανόνες τους παράλογοι, οι προοπτικές παραπειστικές και κάθε πράγμα κρύβει ένα άλλο πράγμα». Ίταλο Καλβίνο, «Αόρατες Πόλεις»

Η «Μνήμη» συνθέτει με σημεία του δρόμου –έργα τέχνης, αρχαιότητες, γκράφιτι– μια εικόνα της πόλης.

Το κάδρο απομονώνει, εστιάζει, παράγει συσχετισμούς. Η ταινία αφηγείται μια διαδρομή στην Αθήνα.

19:00 Κυπρίων ελαία και έλαιον

ΚΥΠΡΟΣ, 2010, 50'

σκηνοθεσία: **Πασχάλης Παπαπέτρου| Paschalis Papapetrou**

παραγωγή: **Anadysis Films**

Με την ταινία «Κυπρίων ελαία και έλαιον» ολοκληρώνεται μια τριλογία αφιερωμένη στο κρασί, το ψωμί και το λάδι.

Ο Στράβωνας ονόμασε την Κύπρο «Ευέλαιο», το δε περιζήτητο «Κύπριον Έλαιο» καλείτο «κουφότατον» δηλαδή εύπεπτο.

Ο μακρύς δρόμος από την καλλιέργεια της ελιάς στο λάδι είναι και η πορεία της ταινίας, η οποία αξιοποιεί τις τελευταίες ευκαιρίες για απαθανάτιση σκηνών με πρωταγωνιστές ανθρώπους της κυπριακής υπαίθρου.

20:00 Ο μύλος του Gravelon

ΓΑΛΛΙΑ, 2011, 32'

σκηνοθεσία: **Dominique Adt**

παραγωγή: **Milady Productions, Reseau Ferre de France**

Στο εργοτάξιο της υπερταχείας Ρίνου-Ρον το 2009 βρέθηκαν τα ερείπια ενός μεσαιωνικού μύλου του 12ου αιώνα.

Λόγω της εξαιρετικής σημασίας της ανακάλυψης, ο Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Γαλλίας χρηματοδοτεί την ανακατασκευή του μύλου σε συνεργασία με το Εθνικό Ινστιτούτο Προληπτικών Αρχαιολογικών Ερευνών (INRAP).

Οι μαθητές του Λυκείου au Bois de Mouchard θα ανακατασκευάσουν ένα μύλο του μεσαίωνα και το Ινστιτούτο θα καρασκευάσει τις μυλόπετρες χρησιμοποιώντας παραδοσιακές τεχνικές της εποχής.

Μια μοναδική εμπειρία ανακατασκευής.

20:35 AEI Constance

ΓΕΡΜΑΝΙΑ, 2011, 1'30"

σκηνοθεσία: **Bettina Baumann, Sophia Haug, Heide Zeh**

παραγωγή: **Konstanz University of Applied Sciences (HTWG)**

Μια ομάδα αρχαιολόγων κάνει μια συναρπαστική ανακάλυψη που οδηγεί τις έρευνες πίσω στο χρόνο... Πρόκειται για μια παρωδία του CSI Miami.

Archaeology is Sexy

ΓΕΡΜΑΝΙΑ, 2011, 1'31"

σκηνοθεσία: **Thomas Strobel**

παραγωγή: **Konstanz University of Applied Sciences (HTWG)**

Αυτή η μικρού μήκους ταινία παρουσιάζει την ομορφιά του έργου των αρχαιολόγων. Πρόκειται για κάτι το ξεχωριστό, που σε προκαλεί να το ερωτευθείς...

Dirty Hands

ΓΕΡΜΑΝΙΑ, 2011, 0'36"

σκηνοθεσία: **Christopher Quantrell**

παραγωγή: **Konstanz University of Applied Sciences (HTWG)**

Αυτή η μικρού μήκους ταινία δείχνει με χιουμοριστικό τρόπο ότι οι αρχαιολόγοι εργάζονται σκληρά, περνούν πολύ χρόνο στις ανασκαφές, και είναι φυσιολογικοί άνθρωποι, όπως καθένας από εμάς.

20:40 Τα μυστικά των Νάσκα

ΓΕΡΜΑΝΙΑ, 2009, 52'

σκηνοθεσία: **Michael Kaschner**

παραγωγή: **ZDF**

Οι Γραμμές των Νάσκα στο νότιο Περού είναι γιγάντιες μορφές χαραγμένες στο έδαφος, που απεικονίζουν μυθικά πλάσματα, ζώα και γεωμετρικά σχήματα. Τα μεγαλύτερα σε μέγεθος έχουν πλάτος 200 μέτρα. Για πολλά χρόνια οι ειδικοί προσπαθούν να εξηγήσουν τη σημασία τους.

Το ντοκιμαντέρ παρουσιάζει τις τελευταίες έρευνες, που αποκαλύπτουν πως η πιθανότερη εκδοχή είναι ότι τα σχέδια αυτά χαράχθηκαν για να εξευμενίσουν τους θεούς και να τους παρακαλέσουν να στείλουν βροχή. Είναι μάρτυρες μιας κλιματικής αλλαγής που μετέτρεψε μια άλλοτε γόνιμη περιοχή σε έρημο.

21:40 Δώδεκα κανό

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ, 2008, 66'

σκηνοθεσία: **Molly Reynolds**

παραγωγή: **Molly Reynolds, Rolf de Heer**

Αυτή η ιδιαίτερα καλλιτεχνική και ποιητική ταινία, σκιαγραφεί το πορτρέτο του λαού, της ιστορίας, του πολιτισμού και της γης των ιθαγενών Γιόλνγκου, που ζουν στον βάλτο Αραφούρα, στη νότια Αυστραλία.

Οι δημιουργοί της ταινίας κινούνται γύρω από δώδεκα θέματα-κλειδιά. Αυτές οι ενότητες, ποιητικές από τη φύση τους, με δυνατές και συχνά αιθέριες εικόνες, συνοδεύονται από λέξεις που προέρχονται από ιστορίες και μύθους των ιθαγενών.

Κυριακή 13/5

πρωινή ζώνη

10:00 Τα μυστικά της πυραμίδας του Τζόζερ

ΛΕΤΟΝΙΑ, 2010, 93'

σκηνοθεσία: **Romualds Pipars**

παραγωγή: **Baiba Urbane, Romualds Pipars**

Λετονοί επιστήμονες –αρχαιολόγοι, ειδικοί συστημάτων ραντάρ και φωτογραμμετρίας, αρχιτέκτονες, γεωλόγοι, ιστορικοί, προγραμματιστές και άλλοι—, ένωσαν τις δυνάμεις τους προκειμένου να δημιουργήσουν ένα μοναδικό σύστημα εξερεύνησης αρχαιολογικών χώρων και βρέθηκαν μπροστά σε μια συγκλονιστική ανακάλυψη το 2007.

Στο αρχαιότερο πέτρινο κτίσμα του κόσμου, την Πυραμίδα του Τζόζερ, η αποστολή των Λετονών επιστημόνων ανακάλυψε νέους υπόγειους θαλάμους και ένα δίκτυο στοών. Τα νέα αυτά δεδομένα οδήγησαν στον επαναπροσδιορισμό των μέχρι τώρα συμπερασμάτων σχετικά με το ρόλο και τη λειτουργία των πυραμίδων.

11:40 Ο Νέρων και το Χρυσό Παλάτι

ΙΤΑΛΙΑ, 2011, 30'

σκηνοθεσία: **Stacey Mannari**

παραγωγή: **Altair4 Multimedia srl**

Το ντοκιμαντέρ παρουσιάζει μια διαφορετική πλευρά του Νέρωνα, του τελευταίου αυτοκράτορα της Ιουλίο-Κλαυδιανής Δυναστείας, αναδεικνύοντας τα προτερήματα και την οικοδομική του δραστηριότητα, που άλλαξε την όψη της Ρώμης για πάντα.

Σκηνικές αναπαραστάσεις και τριαδιάστατα γραφικά ζωντανεύουν την εξάπλωση της πυρκαγιάς του 64 π.Χ., που κατέστρεψε την πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας, και την επακόλουθη ανοικοδόμησή της από τον Νέρωνα. Για πρώτη φορά βλέπουμε τρισδιάστατα τις φτωχογειτονίες των εργατικών συνοικιών της Αιώνιας Πόλης και τον εκτυφλωτικό πλούτο του Χρυσού Παλατιού.

Η ταινία παρουσιάζει τις διαφορετικές απόψεις των ερευνητών και προσπαθεί να λύσει το γρίφο της προσωπικότητας του Νέρωνα, χωρίς καμιά πρόθεση αθώωσης, με καθαρά αμερόληπτη διάθεση και απαλλαγμένη από την σατανική εικόνα, που έχει μονομερώς δημιουργήσει η ιστορία γύρω από την αμφιλεγόμενη αυτή προσωπικότητα.

για παιδιά

12:15 Οι ειδικοί της αρχαιολογίας

ΓΑΛΛΙΑ, 2010, 18'

σκηνοθεσία: **Joris Clerte, Pierre-Emmanuel Lyet, Marc Chevalier**

παραγωγή: **INRAP, ARTE, Petite Ceinture**

Μέσα από ταινίες κινουμένων σχεδίων μικρού μήκους, ειδικοί της αρχαιολογίας θα μας εξηγήσουν πώς οι επιστήμονες καταλήγουν σε συμπεράσματα ερμηνεύοντας στοιχεία που οι περισσότεροι από εμάς θεωρούμε ως ανεξιχνίαστα ή χωρίς σημασία. Η ταινία είναι μεταγλωττισμένη στα ελληνικά.

12:35 ◊ Η Προϊστορική Καμπανία

ΓΑΛΛΙΑ, 2010, 20'

σκηνοθεσία: **Fulvio Iannucci**

παραγωγή: **Tilapia**

Οι περισσότεροι από εμάς γνωρίζουμε την Καμπανία της νότιας Ιταλίας, ως κέντρο του ελληνορωμαϊκού πολιτισμού. Τι γνωρίζουμε όμως για την περιοχή πριν από τον αρχαίο ελληνικό αποικισμό ή και πριν ακόμα από την εμφάνιση του ανθρώπου;

Η ταινία, συνδυάζοντας το χιούμορ με τα επιστημονικά στοιχεία, μας ταξιδεύει πίσω στο χρόνο. Εκεί συναντάμε αρχικά τα μαμούθ και αργότερα τους κατοίκους του μικρού νησιού Vínaga, στον κόλπο της Νάπολης, οι οποίοι είχαν εμπορικές σχέσεις με τους Μυκηναίους.

Η ταινία είναι μεταγλωττισμένη στα ελληνικά.

12:45 ◊ Witness the Past

ΕΛΛΑΔΑ, 2011, 3x8'

σκηνοθεσία: **Άγγελη Ανδρικοπούλου, Αργύρης Τσεπελίκας**

παραγωγή: **ANEMON Productions**

Πρόκειται για μια σειρά ντοκιμαντέρ για παιδιά ηλικίας 8-12 ετών με θέμα την αρχαιοκαπηλία και την αρχαιολογία στην Ελλάδα, την Αίγυπτο και την Κύπρο.

Τα παιδιά ταξιδεύουν σε κρυμμένους τάφους, ξένες χώρες και αρχαίους πολιτισμούς, και γίνονται μάρτυρες της συναρπαστικής ανακάλυψης ανεκτίμητων αρχαιολογικών αντικειμένων αλλά και της απειλής των τυμβωρύχων.

Τα ντοκιμαντέρ περιλαμβάνουν αρχαιολογικά υλικά από κινηματογραφικές ταινίες («Η Ελένη της Τροίας», «Η Μούμια»), αρχαιολογικές ανακαλύψεις και «αναπαράστασεις» παράνομων ανασκαφών και λεηλασιών (ένας άνδρας που μπαίνει σ' έναν αρχαίο τάφο, αντικείμενα κρυμμένα σε κουτιά που μεταφέρονται με φορτηγά κλπ.), ενώ έχουν χρησιμοποιηθεί και τρισδιάστατες αναπαραγωγές αντικειμένων.

Το πρώτο επεισόδιο διηγείται την ιστορία της κλοπής του «Θησαυρού των Αηδονιών» στη Νεμέα. Το δεύτερο επεισόδιο διηγείται την συναρπαστική ιστορία της ανακάλυψης του Ντέρ ελ-Μπάχρι στην Αίγυπτο και το τρίτο αναφέρεται στη λεηλασία των αρχαιοτήτων της Κύπρου από τις παράνομες ανασκαφές του Λουίτζι Τσεσνόλα.

13:15 Φιλιά εις τα παιδιά

ΕΛΛΑΔΑ, 2011, 115'

σκηνοθεσία: **Βασίλης Λουλές**

παραγωγή: **Massive Productions**

Πέντε μικρά Εβραίοπouλα στην Ελλάδα της Γερμανικής Κατοχής που σώθηκαν από το θάνατο χάρις σε οικογένειες Χριστιανών, πέντε «κρυμμένα παιδιά», που έζησαν μέσα στην απόλυτη σιωπή, αφηγούνται τις ιστορίες τους. Ιστορίες τρόμου κι αγωνίας αλλά και στιγμές παιδικής ανεμελιάς μέσα στην αγκαλιά των ξένων. Στοργικές φωλιές, κρυφοί παράδεισοι μακριά από τη φρίκη του Ολοκαυτώματος.

Πέντε παιδιά που μεγάλωσαν απότομα.

Η Ροζίνα, ο Σήφης, η Ευτυχία, η Σέλλυ και ο Μάριος πέρασαν τη ζωή τους κουβαλώντας πάντα μαζί τη μνήμη χιλιάδων παιδιών. Εκείνων που δεν πρόλαβαν ποτέ να μεγαλώσουν.

Η ταινία παρακολουθεί αυτά τα πρόσωπα φέρνοντας στο φως πολύτιμα προσωπικά τους ντοκουμέντα, φωτογραφίες και οικογενειακά φιλμάκια –τεκμήρια μιας ολόκληρης εποχής. Παράλληλα, σκιαγραφείται η ζωή των Εβραϊκών κοινοτήτων της Ελλάδας πριν τον Πόλεμο και αποκαλύπτονται σπάνιες εικόνες της κατεχόμενης Αθήνας και Θεσσαλονίκης, μέσα από κινηματογραφικά αρχεία, ερασιτεχνικές ταινίες Γερμανών στρατιωτών και παράνομες λήψεις Ελλήνων πατριωτών.

15:15 Κρυμμένες Λατρείες. Οι εν σπηλαίω ιεροί ναοί των Κυθήρων
ΕΛΛΑΔΑ, 2011-12, 20'

σκηνοθεσία: **Ανδρέας Χαλκιόπουλος**

παραγωγή: **Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία**

Μια οργανωμένη εξερεύνηση και επιστημονική καταγραφή των Κυθηραϊκών σπηλαίων ξεκίνησε από το καλοκαίρι του 2008 έως το 2010. Σ' αυτά τα τρία χρόνια ερευνήθηκαν και μελετήθηκαν πάνω από 40 σπήλαια του όμορφου ελληνικού νησιού.

Η Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία με εξειδικευμένους και έμπειρους σπηλαιολόγους και ερευνητές, κατόρθωσε να καταγράψει, να χαρτογραφήσει και να μελετήσει τα σπήλαια αυτά, βάζοντας τις βάσεις για μια πιο ολοκληρωμένη μελέτη των θησαυρών αυτών της ελληνικής γης, την οποία ξεκίνησε το 1930, ο καθηγητής Ιωάννης Πετρόχειλος και η σύζυγος του, Άννα Μινάρδου-Πετροχείλου.

Στα Κύθηρα από τη βυζαντινή περίοδο παρατηρείται το φαινόμενο της διαμόρφωσης των σπηλαίων σε ιερούς ορθόδοξους ναούς. Μέσα στις φυσικές κοιλότητες των βράχων, διαμορφώνονται τόποι λατρείας και προσευχής.

Η ταινία παρουσιάζει ένα μέρος από τα σπήλαια αυτά με σκοπό να καταδείξει την μοναδικότητα του σπηλαιολογικού πλούτου των Κυθήρων. Καταγράφει τις προσπάθειες μιας σπηλαιολογικής αποστολής αποτελούμενης από 26 μέλη (σπηλαιολόγους επιστήμονες και ερευνητές, καθώς και φοιτητές της αρχαίας και βυζαντινής ιστορίας του πανεπιστημίου Αθηνών), που εξερευνά και μελετά για πρώτη φορά ενάλια σπήλαια και βάραθρα του νησιού.

απογευματινή ζώνη

17:00 Ο Πρώτος Υπολογιστής του Κόσμου

ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ/ΕΛΛΑΔΑ, 2012, 74'

σκηνοθεσία: **Mike Beckham**

παραγωγή: **Images First, ERT, ARTE, NHK**

Η συναρπαστική ιστορία του Μηχανισμού των Αντικυθήρων

Ο Μηχανισμός των Αντικυθήρων είναι ο πιο σημαντικός επιστημονικός θησαυρός όλων των εποχών: ένας υπολογιστής 2.000 ετών φτιαγμένος από μικρά χάλκινα γρανάζια που βρέθηκε το φθινόπωρο του 1900 σε ένα ναυάγιο στο απομονωμένο νησί των Αντικυθήρων. Για τον κόσμο της επιστήμης, είναι όσο σημαντικός είναι ο Παρθενώνας για την αρχιτεκτονική και η ανακάλυψη του DNA για την ιατρική.

Εκατό χρόνια μετά την τυχαία ανακάλυψη του Μηχανισμού των Αντικυθήρων, οι δρόμοι της Αθήνας κλείνουν καθώς ένα ακτινογραφικό μηχάνημα 8 τόνων μεταφέρεται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Εκεί, οι αρχαιολόγοι ξεκινούν την αποτύπωση του εσωτερικού του μικρού χάλκινου αντικειμένου σε μια προσπάθεια να αποκαλύψουν τα μυστικά που κρύβει. «Τίποτα δεν μας είχε προετοιμάσει για αυτό που αντικρύσαμε... το εσωτερικό του μηχανισμού έκρυβε μια εξαιρετικά σύνθετη κατασκευή από μικρά γρανάζια και κάποιες χαραγμένες επιγραφές μας έδωσαν νέα στοιχεία για τη λειτουργία του». Τα ευρήματα των επιστημόνων ξεπέρασαν κάθε προσδοκία: βρέθηκαν μπροστά σ' έναν υπολογιστή που καταγράφει με ακρίβεια τις πιο σύνθετες κινήσεις των πλανητών.

«Είναι η πρώτη στιγμή στην Ιστορία που οι άνθρωποι μπορούν να προβλέψουν το μέλλον. Είναι η βάση της υψηλής τεχνολογίας. Αν ο Μηχανισμός δεν είχε χαθεί στο ναυάγιο, σήμερα δεν θα είχαμε πάει μόνο στο φεγγάρι, θα είχαμε φτάσει στα αστέρια».

ειδικές προβολές

σε συνεργασία με το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο της Αθήνας

18:20 Ο Σαν Μικέλε είχε έναν κόκκορα

ΙΤΑΛΙΑ, 1972, 90'

σκηνοθεσία: **Paolo & Vittorio Taviani**

παραγωγή: **RAI, Ager Film, Giuliani G. De Negri**

Στα τέλη του περασμένου αιώνα, μια ομάδα αναρχικών καταλαμβάνει ένα ιταλικό χωριό και προσπαθεί να πείσει τους χωρικούς να κολλεκτιβοποιήσουν την παραγωγή. Αποτυγχάνουν όμως και συλλαμβάνονται. Ο αρχηγός τους, Τζούλιο Μανιέρι, καταδικάζεται σε θάνατο αλλά την τελευταία στιγμή η ποινή του μετατρέπεται σε ισόβια. Κλείνεται σε απομόνωση για δέκα χρόνια με στέρηση οποιασδήποτε επαφής με τον έξω κόσμο. Για να επιβιώσει χωρίς να

τρελαθεί, θέτει στον εαυτό του διάφορα φανταστικά καθήκοντα που τηρεί με πειθαρχία. Συνομιλεί με τον εαυτό του και περιμένει την πραγματοποίηση των επαναστατικών του οραμάτων. Κατά τη μεταφορά του σε άλλη φυλακή, μετά τα δέκα χρόνια, μιλά για πρώτη φορά με νεότερους πολιτικούς κρατουμένους. Η σύντομη συνομιλία τον πείθει για την ματαιότητα των πεποιθήσεών του. Κανείς δεν μιλά πλέον για αγροτική επανάσταση, αλλά για προλεταριακή. Βαθιά απογοητευμένος προτιμά να πεθάνει.

Η ταινία είναι βασισμένη στο έργο του Λέοντος Τολστόι «Το Θείο και το Ανθρώπινο»

19:50 Η Μεγάλη Πράσινη Κάλτσα

ΙΤΑΛΙΑ, 1961, 20'

σκηνοθεσία: **Roberto Gavioli**

παραγωγή: **Incom, Gamma Film**

Ταινία κινουμένων σχεδίων που δημιουργήθηκε με αφορμή τη συμπλήρωση 100 χρόνων από την Ένωση της Ιταλίας.

20:10 Η απελευθέρωση της Ρώμης

ΙΤΑΛΙΑ, 1905, 6'

σκηνοθεσία: **Filoteo Alberini**

παραγωγή: **Alberini & Santoni**

Πρόκειται για την πρώτη ταινία στην ιστορία του ιταλικού κινηματογράφου, που προβλήθηκε για πρώτη φορά στις 18 Σεπτεμβρίου του 1905. Περιγράφει τις τελευταίες στιγμές της Ρώμης υπό την εξουσία του Πάπα, προτού ενωθεί με την υπόλοιπη Ιταλία το 1870. Η ταινία καταγράφει μια από τις πιο σημαντικές στιγμές της πρόσφατης ιστορίας της χώρας: την είσοδο του νεοορυσταθέντος ιταλικού στρατού στη Ρώμη και την ανακήρυξή της ως πρωτεύουσας της Ιταλίας. Συμπαγωγός της ταινίας ήταν το Υπουργείο Πολέμου της Ιταλίας με σκοπό την τόνωση του «ιταλικού αισθήματος» του πληθυσμού.

20:15 Αθήνα

ΙΤΑΛΙΑ, 1930, 7'

Εικόνες της Αθήνας του 1930 από το αρχαιακό υλικό του Ινστιτούτου Luce.

20:20 Επαναπροβολή της ταινίας του Ορσον Ουέλς «Τέσσερις άνδρες στη σχεδία»

Ομιλητής κ. Χάρης Τζάλας, πρόεδρος του Ελληνικού Ινστιτούτου Προστασίας της Ναυτικής Παράδοσης

21:30 Μουσική εκδήλωση

Απονομή Βραβείων